

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

**Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce
(případová studie obce Drhovele)**

Tereza Bláhová

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tereza Bláhová

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce (případová studie obce Drhovle)

Název anglicky

Political aspects of management and the development of the chosen municipality (case study of Drhovle)

Cíle práce

Tématem bakalářské práce je problematika místní samosprávy a rozvoje obcí. Výzkum bude zaměřen na vybranou obec Drhovle, ležící v Jihočeském kraji (okres Písek).

Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. 2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, spolky apod.). 3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce.

Metodika

Při vypracování práce bude využit přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy obcí různých velikostí. Práce bude postavena jako případová studie. Sběr dat proběhne pomocí studia dokumentů a dotazování členů místní samosprávy. Dále budou použity další standartní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

Drhovle, samospráva, část obce, volební strana, volby, rozvoj obce, rozpočet, investice

Doporučené zdroje informací

- Bernard, J. (ed.). Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010.
- Bernard, J. (ed.). Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2011.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010.
- Čopík, J.; Kopřiva, R.; Čmejrek, J. Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic. Local Government Studies. 2019. DOI: 10.1080/03003930.2019.1699069.
- Fiala, P.; Strmiska, M. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005.
- Heinelt, H.; Magnier, A.; Cabria, M.; Reynaert, H. (eds.). Political leaders and Changing Local Democracy. The European Mayor. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2018.
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80-101.
- Kopřiva, R.; Čopík, J.; Čmejrek, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. Sociologia č. 5, 2017, s. 482-506.
- Provazníková, R. Financování měst, obcí a regionů. Praha: Grada Publishing, 2015.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 8. 3. 2021

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 8. 3. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 28. 09. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Politické aspekty řízení a rozvoje obce (případová studie obce Drhovle)" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29. 11. 2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu mé práce Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D., za odborné vedení, poskytnutí cenných rad a připomínek při zpracování této bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala představitelům obce Drhovle za jejich ochotu a čas při poskytnutí informací a rozhovorů.

Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce (případová studie obce Drhově)

Political aspects of management and the development of the chosen municipality (case study of Drhově)

Abstrakt

Bakalářská práce „Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce Drhově“ je zaměřena na teoretické vymezení základních pojmů lokální politiky jako je obec, místní samospráva, volby do zastupitelstva obce, rozpočet obce a rozhodování samosprávných orgánů. Praktická část práce obsahuje charakteristiku obce Drhově. V práci jsou vymezeny socioekonomické údaje o obci, rozvoj obce a zapojení občanů obce do kulturního života. Jsou zmapovány výsledky komunálních voleb v posledních letech a zájem občanů o podílení se na rozvoji obce. V práci je popsán rozhodovací proces a plány obce do budoucna.

Klíčová slova: Drhově, místní samospráva, rozvoj obce, komunální volby, zastupitelstvo, rozpočet obce, volební strana, rozhodovací proces.

Abstract

The bachelor's thesis "Political aspects of management and development in the municipality of Drhově" is focused on basic concepts related to local politics, such as municipality, local self-government, communal election, municipal budget, and decision-making process of self-government. Analytical part of the thesis contains the main description of Drhově. The thesis specifies socio-economic parameters of the municipality, community development and involvement of citizens to culture and social life. The thesis maps the results of municipal elections in last years and interest of citizens to be a part of development in municipality. It also includes a description of decision-making process and future plans.

Keywords: Drhově, local self-government, community development, communal election, council, municipal budget, election party, decision making process.

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika	11
Teoretická východiska.....	13
2.3 Územní samospráva a její orgány	13
2.4 Orgány obce	13
2.4.1 Zastupitelstvo obce	13
2.4.2 Rada obce.....	15
2.4.3 Starosta.....	15
2.4.4 Obecní úřad.....	16
2.4.5 Tajemník	17
2.4.6 Orgány zastupitelstva a rady obce	17
2.5 Působnost obce.....	17
2.5.1 Samostatná působnost.....	18
2.5.2 Přenesená působnost	18
2.6 Komunální politika.....	18
2.6.1 Volby do zastupitelstev obcí.....	19
2.6.2 Rozpočet obce.....	20
2.6.2.1 Funkce rozpočtu obce.....	20
2.6.2.2 Struktura územního rozpočtu	21
2.6.2.3 Rozpočtový proces	21
2.6.2.4 Rozpočtový výhled.....	21
2.6.3 Rozhodovací proces v obci.....	22
2.6.3.1 Iniciativa v obci	22
2.6.3.2 Přijímání rozhodnutí.....	22
2.7 Poskytování a zveřejňování informací obcemi	23
2.8 Veřejné opatrovnictví.....	23
Vlastní práce.....	25
2.9 Charakteristika obce Drhově.....	25
2.9.1 Geografie obce	25
2.9.2 Historie obce	26
2.9.3 Základní socioekonomické ukazatele	26
2.9.4 Věková struktura obyvatelstva.....	27
2.9.5 Nezaměstnanost	27

2.9.6	Spolky a kulturní život.....	28
2.9.7	Služby pro občany	28
2.9.8	Památková péče	29
2.9.9	Zapojení do regionálních svazků	29
2.10	Rozpočet obce	30
2.10.1	Příjmy.....	31
2.10.2	Výdaje	31
2.11	Dotace a investice	32
2.11.1	Dotace	32
2.11.2	Investice	32
2.12	Volby do zastupitelstva obce	33
2.12.1.1	Kandidátní listiny	33
2.12.1.2	Porovnání voleb v roce 2014 a 2018	34
2.12.1.3	Analýza komunálních voleb 2018	35
2.12.1.4	Volební účast	35
2.13	Orgány obce a její členové	36
2.13.1.1	Obecní úřad	36
2.13.1.2	Zastupitelstvo obce Drhově.....	36
2.13.1.3	Starosta obce Drhově.....	37
2.13.1.4	Kontrolní a finanční výbor	37
2.14	Rozhodovací proces v obci	37
2.15	Veřejné opatrovnictví v Drhovli	38
2.15.1	Domov pro seniory Světlo	38
2.15.2	Opatrovnictví	38
2.16	Plány do budoucna	40
3	Závěr	41
	Seznam použitých zdrojů	43
4	Přílohy	47

Seznam grafů

Graf 1	Stav obyvatel k 1. 1. 2020	26
Graf 2	Počet mandátů v letech 2014 a 2018	34
Graf 3	Porovnání volební účasti mezi Drhovlí a Českou republikou	36
Graf 4	Relativní četnost opatrovanců v Jihočeském kraji	40

Seznam obrázků

Obrázek 1 Mapa Drhově.....	25
Obrázek 2 Znak obce Drhově	47
Obrázek 3 Katastrální území obce Drhově.....	47
Obrázek 4 Zámek Drhově – Dům pro seniory Světlo	48
Obrázek 5 Kaple v Brložce.....	48
Obrázek 6 120. výročí SDH Pamětice	49
Obrázek 7 Staročeské Máje v Pamětích 2018.....	49

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet zastupitelů v obci	13
Tabulka 2 Počet obyvatel v místních částech k 6. 1. 2021	25
Tabulka 3 Průměrný věk obyvatelstva k 31.12.2020.....	27
Tabulka 4 Podíl nezaměstnaných osob v %.....	28
Tabulka 5 Skutečný rozpočet obce v tis. Kč.....	31
Tabulka 6 Příklady získaných dotací za rok 2020	32
Tabulka 7 Komunální volby 2018	35
Tabulka 8 Kandidátní strany 1994 – 2018.....	59

Seznam použitých zkratk

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

ČSÚ – Český statistický úřad

DSO – Dobrovolný svazek obcí

SMO – Svaz měst a obcí České republiky

SNK – Sdružení nezávislých kandidátů

SORP – Svaz obcí regionu Písecko

Zákon č. 1/1993 Sb. – Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb. - Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb. – Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecních zřízeních), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 243/2000 Sb. - Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2000 Sb. - Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 491/2001 Sb. - Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

1 Úvod

Základním stupněm územní samosprávy je obec. Občané obce považuje za důležité řídit si chod obce ve smyslu samostatné působnosti, být v kontaktu se svou komunitou a zvelebovat obec na základě rozpočtových možností.

Lokální politika hraje v obcích významnou roli, zejména v těch malých. Zatímco politici na vyšších stupních politicko-správní vertikály nejsou v přímém kontaktu s občany a problémy v komunitě, zastupitelé malých obcí znají obyvatele, a naopak občané vědí, komu důvěřovat. Tato symbióza mezi obyvateli obce, voliči, a volenými zástupci je klíčovým úspěchem kandidátů do zastupitelstva. V malé obci kandidují a jsou zvoleni do zastupitelstva převážně nezávislí kandidáti. Jsou v denním kontaktu se svými voliči a zároveň jsou aktivními členy v obci. Čím menší je obec, tím je větší vazba mezi občanem a zvoleným zástupcem. Podíváme se na složité sestavování kandidátních listin a porovnání voleb v tak specifické obci jako je Drhově.

Všechny obce řeší otázky, o kterých musí rozhodovat. Způsob rozhodování se v každé obci liší. Je zde několik faktorů, jež lze vzít v potaz. Jedná se o velikost obce, její finanční prostředky, zájmy občanů a potřeby obce jako takové. Obec, jež má osm místních částí, musí rozhodování věnovat více pozornosti, aby jednotlivé místní části neupřednostnila a naopak.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Tématem bakalářské práce je fungování místní samosprávy ve vybrané obci. Výzkum je zaměřen na vybranou obec Drhovle, ležící v Jihočeském kraji (okres Písek). Obec Drhovle byla vybrána z důvodu nízkého počtu obyvatel a zároveň vysokého počtu místních částí. Spadá do kategorie malých obcí do 1 700 obyvatel, jenž ve své typologii komunálních politických systémů vymezil P. Jüptner (2004). Hlavní cílem je analyzovat a zhodnotit politické mechanismy při řízení a rozhodování v oblasti místní samosprávy. Dále definovat postoje aktérů místní politiky a obyvatel při sestavování kandidátních listin.

Díličními cíli jsou v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy.
2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, spolky apod.).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce.

Ke vztahu fungování místní samosprávy je možné položit konkrétní výzkumné otázky. Vzniká rozpor mezi osadami při rozdělování investic? Sestavují občané kandidátní listiny v každé místní části nebo vzniká kolektivní kandidátní listina?

2.2 Metodika

Při zpracování této bakalářské práce byl využit výzkumný přístup. Práce je postavena jako případová studie. Ke sběru dat byly využity dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Mezi studované dokumenty patří zejména data z Českého statistického úřadu, data o hospodaření obce z monitoru státní pokladny, data z Ministerstva vnitra a informace z webových stránek obce Drhovle. Ke zkoumání sloužily zápisy ze zastupitelstva, investiční plány, rozpočet obec, písemnosti obce a literatura zabývající se danou problematikou.

Dotazování bylo uskutečněno s představiteli obce Drhovle formou osobního rozhovoru. Standardizované rozhovory jsou součástí příloh. Starostovi, místostarostce a zastupiteli byly položeny otázky týkající se kandidatury ve volbách, sestavování kandidátních listin, plánů do budoucna, kulturních a společenských akcí. Přepisy rozhovorů jsou součástí Přílohy č. 2.

Praktická část analyzuje obec Drhove, volby do zastupitelstva, rozpočet, a rozhodovacímu procesu místní samosprávy. Práce se zabývá opatrovnictvím v obci, místními spolky a jejich činností.

Teoretická východiska

2.3 Územní samospráva a její orgány

Obec je základním územním samosprávným celkem České republiky a jejím spravovatelem je zastupitelstvo obce podle zákona č. 1/1993 Sb. uvedeném v čl. 101 téhož zákona (Zákon č. 1/1993 Sb.).

Obec je veřejnoprávní korporací a má vlastní majetek. Do právních vztahů vstupuje vlastním jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplívajících. Každá část území České republiky je součástí některé obce. Obec má jedno nebo více katastrálních území (Zákon č. 128/2000 Sb.).

2.4 Orgány obce

2.4.1 Zastupitelstvo obce

Základním orgánem obce je zastupitelstvo obce a při stanovení počtu členů se přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu (Zákon č. 128/2000 Sb.).

Tabulka 1 Počet zastupitelů v obci

Počet obyvatel obce	Počet členů zastupitelstva obce
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb., § 68

O členech zastupitelstva rozhodují přímo občané v obecních volbách. Mandát člena vzniká zvolením, přičemž ke zvolení dojde ukončením hlasování. Člen zastupitelstva vykonává mandát osobně a v souladu se svým slibem, který složí před zastupitelstvem obce a složení slibu potvrdí svým podpisem (Čmejkrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 39).

Člen zastupitelstva má tři základní práva. První z nich je právo iniciativy, což umožňuje předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím návrhy na projednání. Druhé právo je právo interpelace. To znamená, že zastupitel může vznášet dotazy, připomínky

a podněty na radu obce a její jednotlivé členy. Písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů. Právo informace je poslední z nich a díky němu zastupitel může požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce. Informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů (Zákon č. 128/2000 Sb.).

Člen zastupitelstva se může setkat s požadavkem na dodržování osmihodinové pracovní doby a přítomnost na obecním úřadu. Zastupitel ale není v zaměstnaneckém poměru k obci. Musí poté vysvětlit občanům a kolegům zastupitelstva obce, že funkce zastupitele trvá nepřetržitě po celý den, po celé funkční období a že pracovní doba se na něj nevztahuje (SMO, 2018, s. 15).

Mezi povinnosti zastupitele patří aktivní účast. Zastupitel je povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce, popřípadě jiných orgánů jejichž je členem. Má povinnost plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů obce, jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce. Mezi druhou povinností patří vyvarovat se střetu zájmů. Pokud existuje skutečnost u člena zastupitelstva, u něhož nasvědčuje, že by jeho podíl na projednávání mohl znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného nebo osobu, kterou zastupuje, je povinen sdělit tuto skutečnost před zahájením jednání orgánu obce (Zákon č. 128/2000 Sb.).

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce. Schvaluje program rozvoje obce, územní plán obce, rozpočet obce a závěrečný účet obce. Zastupitelstvu je také vyhrazeno vydávat obecně závazné vyhlášky obce, rozhodovat o vyhlášení místního referenda, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí, volit z řad členů starostu, místostarosty a odvolávat je z funkce, určovat funkce pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni. Není-li zřízena rada obce, vydává nařízení obce zastupitelstvo (Čmejrek, 2008, s. 36-38).

Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jednou za 3 měsíce, a to v územním obvodu obce. Zasedání zastupitelstva obce svolává a zpravidla řídí starosta. Zasedání zastupitelstva je veřejné. Obecní úřad informuje o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce. Informaci vyvěsí na úřední desce obecního úřadu alespoň 7 dní před zasedáním. O průběhu zasedání zastupitelstva obce se pořizuje zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé. K plnému

usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce (Čmejrek, 2008, s. 36-38).

2.4.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti je odpovědná zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon. V obci, kde rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li zákon jinak (§ 102 odst. 4). Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce (Zákon č. 128/2000 Sb.).

Rada obce se schází ke svým schůzím podle potřeby a schůze jsou neveřejné. K platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů. Rada obce pořizuje ze své schůze zápis, který podepisuje starosta spolu s místostarostou nebo jiným radním. Zápis schůze musí být pořízen do 7 dnů od jejího konání. Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Radě obce je vyhrazeno zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce (Čmejrek, 2008, s. 38-39).

Pokud má zastupitelstvo méně než 15 členů, většinu funkcí rady obce přebírá starosta v rámci systému kolektivního vedení (Kopřiva, Čopík, Čmejrek, 2017, s. 483).

2.4.3 Starosta

Starosta zastupuje obec navenek. Do funkce jej volí zastupitelstvo obce z řad svých členů a zodpovídá mu za výkon. Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce, informuje veřejnost o činnostech obce, zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích a spolu s místostarostou obce podepisuje právní předpisy obce. Starosta plní další úkoly stanovené zákonem a plní obdobné úkoly jako statutární orgán zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů. Je-li starosta ze své funkce odvolán nebo se funkce vzdal a není-li současně zvolen nový starosta, vykonává jeho pravomoc až do zvolení starosty místostarosta (Čmejrek, 2008, s. 39).

Podle Heinelta existují dva typy starostů. Pro-kariérní model je typický pro obce se silnými politickými stranami, které mají stabilní regionální a lokální struktury a pro krajiny s většími samosprávami. Anti-kariérní model se objevuje hlavně v krajinách se slabými politickými stranami, které se angažují jen omezeně a tam, kde je starosta volen nepřímou (Heinelt, Magnier, Cabria, Reynaert, 2018, s. 220).

Malé obce zpravidla nedisponují rozvinutým administrativním aparátem, a starosta je tak nejen politickým aktérem, ale zároveň jediným, nebo hlavním administrativním pracovníkem, kterého samospráva má. Jeho role se ubírá více směry, politickým a úřednickým. Pro rozvoj obce jsou podstatné oba směry. Starostové budující vnitřní kapacitu komunity a usilující o rozvoj kvality života nemusí nutně uspět jakožto rozvojoví aktéři, pokud nedokážou vykonávat dostatečně kvalitně svou administrativní funkci, k níž patří mimo jiné příprava podkladů pro odpovědné hospodaření, tvorba žádostí o dotace nebo komunikace s dodavateli veřejných služeb. Tyto administrativní úkoly tvoří vedle politické role druhou podstatnou součást starostových úkolů a mohou determinovat úspěšnost jeho politického působení (Bernard, 2010, s. 25).

Starosta má největší úlohu v prosazování návrhů. Důležitou součástí rozhodnutí o návrhu, hrají diskuse zastupitelů, případně občanů. Tyto neoficiální zasedání jsou součástí rozhodnutí, a právě nejčastěji je svolává starosta. Organizování neoficiálních zasedání je běžnou praxí v českých obcích. Záměrem těchto zasedání je, aby rozhodnutí bylo konsensuální, popřípadě akceschopné (Čopík, Kopřiva, Čmejrek, 2019, s. 170-178).

2.4.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V krajním případě má obecní úřad dva „členy“, a to starostu a místostarostu. Děje se to tam, kde nemá obec žádné zaměstnance zařazené do obecního úřadu. Obecní úřad plní v samostatné působnosti obce úkoly, které mu uloží zastupitelstvo a rada, napomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Také vykonává státní správu v oblasti přenesené působnosti. Může se dělit na odbory a o dělení rozhoduje rada, tam, kde není zřízena, zastupitelstvo obce (Balík, 2009, s. 77).

2.4.5 Tajemník

Tajemník je odpovědný starostovi za plnění úkolů obecního úřadu v obou působnostech obce. Tam, kde není funkce tajemníka zřízena či obsazena, plní jeho funkci starosta. Tajemník zajišťuje výkon přenesené působnosti s výjimkou těch záležitostí, které jsou svěřeny radě nebo zvláštnímu orgánu obce. Plní úkoly uložené zastupitelstvem, radou nebo starostou a stanoví platy všem zaměstnancům obce zařazeným do obecního úřadu (Balík, 2009, s. 77).

2.4.6 Orgány zastupitelstva a rady obce

Zastupitelstvo může zřídit své iniciativní a kontrolní orgány v podobě výborů. Stejně tak rada může zřídit své iniciativní a kontrolní orgány a to komise. Zastupitelstvo má vždy povinnost zřídit dva výbory, kontrolní a finanční. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a dále plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti. V částech obce může zřídit zastupitelstvo osadní nebo místní výbory. Osadní výbor předkládá zastupitelstvu, radě a výborům návrhy týkající se rozvoje části obce a rozpočtu obce. Komise předkládají stanoviska a náměty radě. Komise je výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti v určitých věcech. Ze své činnosti je komise odpovědna radě obce a ve věcech přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovídá starostovi (Balík, 2009, s. 78-79).

2.5 Působnost obce

Obec se podílí na výkonu veřejné správy v rámci přenesené působnosti a výkonu vlastní samosprávy – samostatné působnosti. Samostatná působnost neboli přirozená působnost je vymezována jako vše, co se týká zájmu obce a co obec může sama vykonávat. Přenesená působnost spočívá v delegování určitých veřejných záležitostí na obce státem. Jelikož státy nejsou schopny zajišťovat výkon veřejné moci pouze prostřednictvím centrálních státních orgánů, potřebují mít úřady vykonávající veřejnou moc po celém území. Rozlišujeme obvykle tři typy obecních zřízení:

- plnou samosprávu
- oddělená státní správa a samospráva

- smíšená veřejná správa, tento typ realizuje celá střední Evropa včetně České republiky (Balík, 2009, s. 12-13).

2.5.1 Samostatná působnost

Samostatnou působnost upravuje zákon o obcích. Otázky samostatné působnosti jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny státu, krajům, nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce. Záležitosti, které se řadí do samostatné působnosti obce jsou zejména: hospodaření obce s financemi a majetkem, ustanovení orgánů samosprávy, vydávání obecně závazných vyhlášek, rozpočet obce, péče o občany obce v rámci sociální péče, zřizování a správa vzdělávacích zařízení (Balík, 2009, s. 65, 66).

2.5.2 Přenesená působnost

Přenesenou působnost vykonávají orgány všech obcí podle věcí, které stanoví zvláštní zákony. Orgány obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností vykonávají přenesenou působnost v základním rozsahu svěřeném obcím a vedle této přenesené působnosti vykonávají ve stanoveném správním obvodu i přenesenou působnost jim svěřenou zvláštními zákony. Jedná se o vydávání nařízení obce, rozhodování o místních a účelových komunikacích, projednávání přestupků atd., (Provazníková, 2015, s. 29).

2.6 Komunální politika

Komunální politika vykazuje významné funkční odlišnosti od parlamentní. Funkční charakteristiky komunální politiky jsou, vzhledem ke způsobu vybírání kandidátů z kandidátních listin, nepřímou volbou starosty i vznikem neformálních politických stran, potencionálně nestabilní (Jüptner, 2006, s. 109-110).

Komunální politika malých obcí je velmi málo stranická a nevykazuje řadu znaků, které jsou pro politické instituce reprezentativní demokracie typické (stranictví, politická soutěž, předvolební boj), případné lokální stranické systémy jsou účelové a velmi nestabilní. Participace občanů v politice je vyjádřena zejména jejich volební účastí a vyšší mírou spokojenosti s představiteli komunální politiky (Bernard, Kostelecký, Illner, Vobecká, 2011, s. 65).

2.6.1 Volby do zastupitelstev obcí

Volby do zastupitelstev obcí se řídí zákonem č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, které upravují organizaci voleb, podmínky výkonu volebního práva i rozsah soudního přezkumu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 59). Funkční období zastupitelstev je čtyřleté. Volby vyhlašuje prezident republiky nejpozději 90 dnů před jejich konáním, jsou jednokolové a konají se ve dvou dnech. Současně se musí konat dříve, než skončí funkční období zvolených zastupitelů v předešlých volbách (Zákon č. 491/2001 Sb., § 1-3).

Aktivní volební právo (právo volit) má každý občan obce, který je v ní přihlášen k trvalému pobytu a dosáhl věku 18 let. Je to buď občan ČR, nebo i jiného státu, kterému toto právo přiznává mezinárodní úmluva. Pasivní volební právo (právo být volen) je upraveno podobným způsobem. V podstatě každý volič má právo stát se zastupitelem (Zákon č. 491/2001 Sb., § 4-5).

V komunálním volebním systému se jedná o otevřené kandidátní listiny. Volič má právo hlasovat pro konkrétní kandidátní listinu, nebo může jednotlivé kandidáty kombinovat z různých kandidátních listin. Pro velké strany je výhodné vstupovat do obecních voleb s co nejvíce zaplněnými kandidátními listinami. Proto strany zařazují nezávislé osobnosti bez politické příslušnosti. V nejmenších obcích do 1 000 obyvatel se však parlamentní strany vyskytují zcela výjimečně. V těchto obcích se především vyskytují lokální politické strany (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 60-72).

Obec je tvořena volebním obvodem. Zastupitelstvo může vytvořit více volebních obvodů podle počtu volených členů zastupitelstva v návaznosti na počet obyvatel v obci. Počet hlasů pro volební stranu je součtem všech hlasů, které získali její kandidáti. Výsledky hlasování spolu se zápisem o průběhu voleb předá volební komise z jednotlivých volebních okrsků Českému statistickému úřadu. Ten pak zjistí celkový počet platných hlasů pro kandidátní listiny i jednotlivé kandidáty. Dále postupuje dle dané metodiky, dokud nevyjdou počty mandátů z jednotlivých kandidátních listin, které mají být do zastupitelstva obce přiděleny (Čmejrek, 2008, s. 48).

Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením. Ke zvolení dojde ukončením hlasování. Mandát zaniká odmítnutím člena zastupitelstva obce, složením slibu nebo dnem, kdy starosta obdrží písemnou rezignaci člena na jeho mandát. Případně úmrtím člena nebo dnem sloučení, tzn. připojení obce k jiné (Zákon č. 491/2001 Sb., § 55).

Při vytváření koalic v komunální politice hrají významnou roli osobní vztahy, a to zejména názor na dovednosti, schopnosti a povahové předpoklady jednotlivých kandidátů na starostu (Jüptner, 2004, s. 82).

Různé druhy koalic se dají vzájemně odlišovat. Většinou to bývá v souvislosti s počtem stran, které koalice tvoří a také jejich povahou v zastupitelském souboru. Podle uvedených kritérií se tak dají definovat minimálně vítězné či nadměrné koalice (Balík, 2009, s. 109).

Za nejracionálnější koalici podle P. Jüptnera se považuje minimální vítězná. Ta zabezpečuje většinu v legislativě. (Jüptner, 2004, s. 80).

2.6.2 Rozpočet obce

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územních samosprávných celků sestavovány rozpočty obce (tzn. územní rozpočty). Rozpočty jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustřeďují jak příjmy, které obec získá na základě jejich přerozdělení v rozpočtové soustavě, tak příjmy generované vlastní činností. Územní rozpočet je vytvářen s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování, který je typický pro všechny veřejné rozpočty. Celý rozpočtový proces lze chápat jako nástroj zabezpečení a financování obecní politiky. Dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce (Provazníková, 2015, s. 51).

2.6.2.1 Funkce rozpočtu obce

Rozpočet plní funkci finančního plánu a má tak zajistit solventnost obce, tedy připouští jen ty výdaje, které jsou kryty příjmy, jaké lze reálně očekávat, existujícími rezervami a půjčkami, které lze získat a splatit. Snahu územních celků vytvořit dostatečný objem zdrojů na příjmové straně rozpočtu vyjadřuje rozpočtové omezení. To je často v konfliktu s financováním určitých záměrů a cílů na výdajové straně. Je nutné o příjmech uvažovat jako o rozpočtovém omezení. Zároveň i část výdajů obce je předem známa a dána, často mají

mandatorní charakter a lze odhadovat výdajové potřeby předem. Rozpočet také slouží jako nástroj prosazování cílů municipální politiky (Provazníková, 2015, s. 52-53).

2.6.2.2 Struktura územního rozpočtu

Ve většině obcí se rozpočet sestavuje ve dvojitým průřezu, a to běžný a kapitálový rozpočet. Běžný (provozní) rozpočet se každoročně opakuje. Běžnými příjmy se financují neinvestiční potřeby prostřednictvím neinvestičních výdajů. Běžný rozpočet může být sestaven jako vyrovnaný nebo deficitní.

Příjmy, které se vztahují na financování investičních potřeb a přesahují období jednoho roku, se zachycují v kapitálovém rozpočtu. Tyto příjmy a výdaje jsou zpravidla neopakovatelné. Kapitálový rozpočet slouží ke kumulaci zdrojů na získávání dlouhodobých aktiv, protože výdaje na investiční projekty jsou poměrně velké. Kapitálový rozpočet je vyrovnaný, deficitní nebo přebytkový. V praxi se chybějící příjmy doplňují návratnými příjmy (Provazníková, 2015, s. 60-62).

2.6.2.3 Rozpočtový proces

Rozpočet se jako základ finančního hospodaření obce sestavuje na jeden kalendářní rok. Rozpočtový proces je delší, zpravidla trvá 1,5 až 2 roky. Sestavení návrhu rozpočtu a tvorbu podkladů pro vytvoření rozpočtu provádí výkonný orgán obce. Podkladem je rozpočtový výhled. Sestavený návrh se projednává výkonnými orgány. Schvalování rozpočtu je ve výhradní pravomoci zastupitelstva. Schválený rozpočet je vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový. Schodek musí být pokryt finančními prostředky z minulých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou. Rozpočet musí být reálný, pravdivý a úplný. Tyto zásady mají význam při kontrole plnění rozpočtu a jeho vyhodnocení během roku. Přehled o skutečném plnění a vypracování závěrečného účtu sestavují výkonné orgány. Zpráva o přezkoumání hospodaření obce či kraje za uplynulý rok je nezbytnou součástí projednání závěrečného účtu (Provazníková, 2015, s. 63-64).

2.6.2.4 Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled je nástrojem, který má využívat i ta nejmenší obec. Slouží pro střednědobé finanční plánování. Každý samosprávný celek jej sestavuje alespoň ve čtyřech

základních ukazatelích: celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky a celkové závazky (Provazníková, 2015, s. 66-67).

2.6.3 Rozhodovací proces v obci

Rozhodování v obcích je primárně svěřeno voleným zastupitelstvům. Přestože zastupitelstvo nese klíčový podíl na rozhodování, do procesu mohou zasahovat i další aktéři mimo zastupitelstvo. Občané a jejich důvěra v instituce jsou neodmyslitelnou součástí politického prostoru a rozhodování. U důvěry záleží i na velikosti obce. Podstatnou roli hrají mezilidské vztahy v obci. V malých obcích často přijde více lidí volit své zastupitele nežli poslance do parlamentu (Kopřiva, Čopík, Čmejrek, 2017, s. 483-489).

2.6.3.1 Iniciativa v obci

V oblasti rozhodování a iniciativy o akcích má klíčový podíl starosta. V malých obcích je starosta často jediným exekutivním orgánem a sám rozhoduje o hospodaření obce. Mimo to vykonává řadu administrativních úkonů. Občané jsou v oblasti iniciativy spíše pasivní a jednání zastupitelstev se účastní v nepatrné míře. Pokud jsou v obci aktivní občané, často jsou členy zastupitelstva, nebo přinášejí nápady, které se týkají jejich osobních zájmů.

Úkolem starostů, zejména v menších obcích, je sledovat život v obci, diskutovat s občany, řešit jejich problémy nebo prosazovat jejich zájmy. Dále směřují svou pozornost k údržbě obce. Sledují stav infrastruktury, vyhledávají informace o dotačních titulech, které lze využít při financování obce (Kopřiva, Čopík, Čmejrek, 2017, s. 499).

2.6.3.2 Přijímání rozhodnutí

Důležitou součástí je projednávání, případné schválení a prosazení stanovené agendy. V obcích často probíhá diskuse o agendě ještě před oficiálním jednáním zastupitelstva. Klíčovými aktéry ve městech do 30 tisíc obyvatel jsou starostové. Ve městech, která překročily zmíněný počet obyvatel má vliv rada města (Kopřiva, Čopík, Čmejrek, 2017, s. 489-499).

Stále není k dispozici mnoho informací o vnitřních procesech, kterými jsou v místních samosprávách přijímána rozhodnutí. Nevíme mnoho o vztazích mezi zastupitelstvem a starostou, o významu participačních mechanismů a roli administrativy (Bernard, Kostecký, Illner, Vobecká, 2011, s. 65).

J. Bernard, když mluví o rozvoji malých obcí, rozlišuje strukturální a polohové podmínky rozvoje v obci, vnitřní kapacitu komunity v obci (endogenní rozvojové potenciály) a rozvinutost obce. Vnitřní kapacita komunity zahrnuje především fungování lokální samosprávy a její vztahy k dalším aktérům rozvoje. Tyto instituce lokální samosprávy se mohou stát hlavním aktérem hledání vnitřních zdrojů a jejich mobilizace (Bernard, 2011, s. 752).

2.7 Poskytování a zveřejňování informací obcemi

Aby občané pozitivně vnímali působení volených orgánů, je důležitá co nejširší transparentnost správy obce. Podmínky stanovuje především informační zákon. Ten je základním právním rámcem pro informování o činnosti obce.

Předmětem informační povinnosti obce jsou informace, které se vztahují k její působnosti, tedy k veškerým činnostem obce. Informací je písemný záznam na listině, záznam uložený elektronicky (například datový soubor) nebo záznam zvukový, obrazový nebo audiovizuální (typicky nahrávka zasedání zastupitelstva). Informace se poskytují zveřejněním (povinným nebo dobrovolným) a na základě žádostí o poskytnutí informací.

Podle zákona je zveřejněná informace taková, která může být znovu vyhledána a získána.

Typické jsou žádosti o poskytnutí kopií smluv, které obec uzavřela, žádosti o poskytnutí kopií usnesení a zápisů z jednání rady nebo zastupitelstva. Tyto dokumenty lze vydat jen po odstranění chráněných údajů (nejčastěji osobních údajů).

Každá obec musí zpracovat výroční zprávu do 1. března následujícího roku o své činnosti v oblasti poskytování informací, která obsahuje informace stanovené zákonem. Zahrnuje především počty podaných žádostí o informace, počty vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádostí a počty podaných odvolání (SMO, 2018, s. 151-157).

2.8 Veřejné opatrovnictví

Výkon funkce veřejného opatrovníka je výkonem přenesené působnosti, což je upraveno v § 149b odst. 3 zákona o obcích. Veřejné opatrovnictví je upraveno zákonem č. 89/2012 Sb. a dalšími souvisejícími předpisy. V posloupnosti hledání opatrovníka je veřejný opatrovník, tj. obec na posledním místě. Jednou z možností je, že opatrovanec navrhne osobu, pokud není vhodná k výkonu funkce, soud hledá jinou osobu opatrovanci blízkou. Obec může sama hledat vhodného opatrovníka a navrhnout jej soudu. Pokud soud nenalezne

žádnou vhodnou osobu, kterou by ustanovil opatrovníkem, jmenuje jako veřejného opatrovníka obec, kde má opatrovanec bydliště. Bydlištěm se rozumí místo, ve kterém osoba bydlí s úmyslem se na tomto místě trvale zdržovat. Zákon výslovně stanoví, že jmenování veřejného opatrovníka není vázáno na jeho souhlas (www.mvcr.cz).

Úlohou opatrovníka je starat se o naplnění opatrovancových práv a chránit jeho zájmy. Opatrovník dbá na zdravotní stav opatrovance. Při plnění těchto úloh musí opatrovník udržovat s opatrovancem pravidelný kontakt a projevovat o něj skutečný zájem. Mezi nejčastější činnosti, které veřejní opatrovníci řeší spadá zajištění osobních případně jiných dokladů, zajištění jídla a jiných potřeb a zajištění bydlení (www.rokvobci.cz).

Povinností veřejného opatrovníka je vést spisovou dokumentaci. Spis lze vést chronologicky podle data vkládání dokumentů, nebo lze spis rozdělit podle oblastí. Spis je také možné vést v listinné či elektronické podobě. Obsahem spisu jsou zejména základní dokumenty (rozsudky soudů, znalecké posudky, rodný list apod.), základní anamnéza opatrovance, peněžní deník, záznamy z jednání (s lékaři, rodinnými příslušníky). Spis musí být veden ve spisové službě jednotlivých úřadů v uzamykatelném prostoru, v případě elektronického spisu musí být chráněn heslem.

Pokud opatrovanec využívá pobytovou sociální službu, měla by být navázaná spolupráce mezi veřejným opatrovníkem a poskytovatelem sociální služby. Veřejný opatrovník vystupuje jako smluvní partner poskytovatele služby, sjednává podmínky a smlouvu uzavírá. Opatrovník může poskytovateli sdělovat důležité informace o potřebách opatrovaného, může se zapojit do plánování průběhu poskytování sociální služby či hodnocení jejího průběhu. Veřejný opatrovník by měl sledovat kvalitu poskytované služby, zjišťovat spokojenost opatrovance a chránit jeho zájmy (www.mvcr.cz).

Obec obdrží násobek paušální platby na jednoho opatrovance, podle jejich počtu, k rozhodnému dni, kterým je obvykle 31. březen. Na rok 2022 je schválena částka 30 500 Kč. Na změny v počtu opatrovanců v průběhu roku není brán zřetel. Příspěvek by měl sloužit především na krytí provozních nákladů agendy veřejného opatrovnictví a také např. na částečné pokrytí mzdových nákladů zaměstnance obce, který je pověřen výkonem veřejného opatrovnictví (www.prispevekobce.cz).

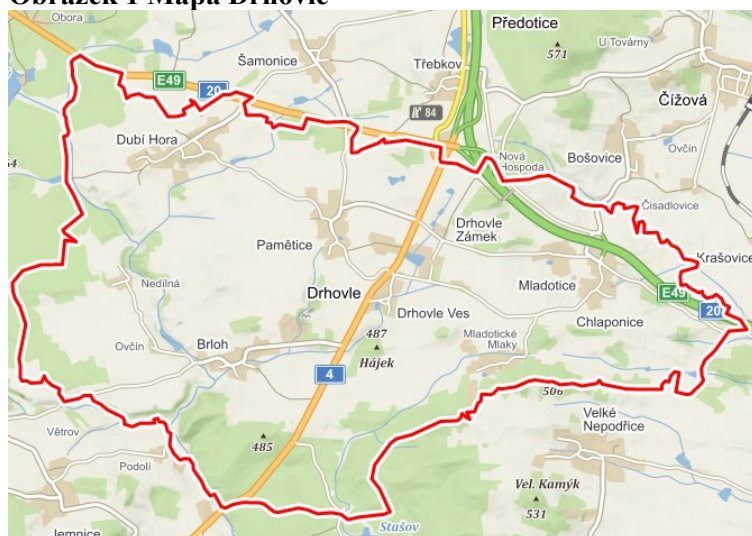
Vlastní práce

2.9 Charakteristika obce Drhovle

2.9.1 Geografie obce

Obec Drhovle leží v rovinaté kotlině severozápadní části okresu Písek, na úpatí vrchu Kameníka, v nadmořské výšce 464 m. Tvoří rozhraní mezi okresy Písek a Strakonice. Vzdálenost od okresního města je 9 km. Území má charakter dlouhodobě zemědělsky využívané krajiny, výrazně přeměněné lidskou činností (www.sorp.cz).

Obrázek 1 Mapa Drhovle

Zdroj: www.mapy.cz

Obec Drhovle spravuje celkem 7 místních částí: Brloh, Drhovle Ves, Drhovle Zámek, Dubí Hora, Chlaponice, Mladotice a Paměťice s 570 obyvateli. Její území se rozprostírá na 4 katastrálních území: Brloh u Drhovle, Drhovle, Mladotice u Drhovle a Paměťice u Drhovle o celkové rozloze 2327 ha. Území má charakter dlouhodobě zemědělsky využívané krajiny, výrazně přeměněné lidskou činností (www.sorp.cz).

Tabulka 2 Počet obyvatel v místních částech k 6. 1. 2021

Místní část	Počet obyvatel
Brloh	57
Drhovle Ves	98
Drhovle Zámek	56
Dubí Hora	96
Chlaponice	39
Mladotice	106
Paměťice	118

Zdroj: vlastní zpracování z dat Obecního úřadu Drhovle

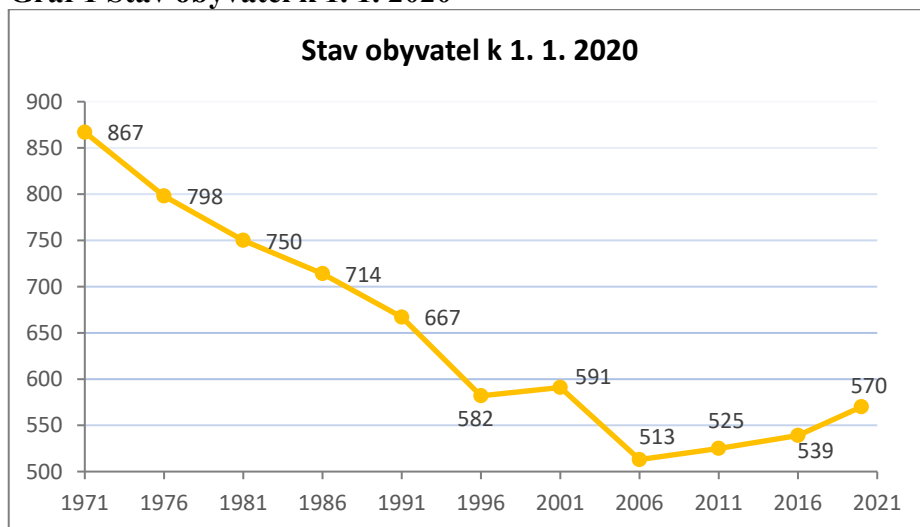
2.9.2 Historie obce

Podle zápisů v kronice se objevuje první, ale historicky nepodložená zmínka o založení Drhovle v 9. století. Tehdy mocný Přemyslovec Vojen vystavěl roku 916 v místech nynějšího zámku opevněnou tvrz Druhov. Pojmenování bylo odvozeno od vlastního jména držitele zemanské državy Drhovla. V letopisech českých je poprvé zmiňována Drhovle v roce 1323, kdy český král Jan Lucemburský dal Petru z Rožmberku se Zvíkovem i Drhovli a Pamětice, které byly zbožím Zvíkova. Na počátku 18. století změnil drhovelský statek svého majitele a přikoupeny byly ještě statky Čížová a Sedlice. Potomci Augusta Antonína z Lobkovic vlastnili Drhovli až do roku 1924. Po pozemkové reformě koupil statek Josef Štván, rolník ze Svučic. Ke sloučení místních částí v jednu obec došlo v roce 1963 (www.severnipisecko.cz)

2.9.3 Základní socioekonomické ukazatele

První oficiální údaje o sčítání lidu jsou dochovány z roku 1971. Zmíněný rok měla obec 867 obyvatel. Údaje na grafu č. 1 můžeme sledovat po pěti letech. Od prvního sledovaného roku došlo k významnému poklesu až do roku 1996, průměrně o 50 obyvatel za pět let. Dále pokles pokračoval ještě o 10 let později roku 2006, kdy počet obyvatel klesl na nejnižší bod. Pokles přisuzujeme odlivu obyvatel do přilehlých okresních měst a možnosti mladých lidí studovat po celé republice. Od roku 2006 počet obyvatel zvolna roste. Důvodem je hlavně dostupnost okresních měst a zároveň výstavba nových rodinných domů. K výstavbě dopomohla obec tvorbou nového územního plánu (www.czso.cz).

Graf 1 Stav obyvatel k 1. 1. 2020

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ

2.9.4 Věková struktura obyvatelstva

V tabulce č. 3 je vidět srovnání věkové struktury v okresním městě Písek a obci Drhovle. Věková struktura je u všech třech kategorií (muži, ženy, celkem) průměrně o dva roky vyšší než v Písku. Jeden z důvodů můžeme přisuzovat Domovu pro seniory Světlo, který se v obci nachází. Mnoho členů domova seniorů má v obci trvalé bydliště, a tedy zvyšují průměrný věk obyvatel obce (www.czso.cz).

Data ukazují, že obec je vhodnou lokalitou pro všechny věkové kategorie. Obci přispívá k atraktivitě i kvalitní infrastruktura, projíždí jí třikrát denně autobus a zároveň obec každý rok opravuje komunikace. Poloha obce umožňuje výborné dopravní napojení na Písek a Severní průmyslovou zónu v Písku.

Tabulka 3 Průměrný věk obyvatelstva k 31.12.2020

Průměrný věk	Drhovle	Písek	Jihočeský kraj
Ženy	46,3	44,7	43,9
Muži	45,8	41,4	41,4
Celkem	46	43,1	42,7

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ

2.9.5 Nezaměstnanost

Nezaměstnaní obyvatelé jsou ekonomicky aktivní občané. Nemají placené zaměstnání, přitom práci aktivně hledají a jsou ochotni během určité doby nastoupit. Jde o osoby schopné a ochotné pracovat.

V obci Drhovle je trend nezaměstnanosti podobný vývoji v celé České republice. V tabulce č. 4 můžeme vidět, že největší nezaměstnanost byla na konci roku 2015, od té doby jen klesala. Nízké procento nezaměstnanosti můžeme přisuzovat zlepšení ekonomické situace. V roce 2020 se nezaměstnanost zvýšila o celé jedno procento. Důvodem je výskyt pandemie Covid 19 na začátku roku 2020 (www.mpsv.cz).

Zajímavým údajem je vysoký počet volných pracovních míst v obci Drhovle. V místní části Brloh sídlí 1. písecká a lesní společnost zabývající se těžební a pěstební činností. Dřevozpracující firma zaměstnává kolem 120 zaměstnanců. Díky vzestupu této společnosti roste i počet pracovních míst v obci. Dalším zaměstnavatelem v obci je zemědělské družstvo (www.piseckalesni.cz).

Tabulka 4 Podíl nezaměstnaných osob v %

Období	Obyvatelstvo 15-64	Uchazeči o zaměstnání	Podíl nezaměstnaných osob v %	Volná místa
12/2014	339	17	4,4	17
12/2015	327	16	4,9	23
12/2016	323	10	2,5	14
12/2017	323	3	0,6	26
12/2018	331	2	0,6	66
12/2019	323	5	0,9	42
12/2020	338	6	1,8	36
09/2021	344	8	1,7	51

Zdroj: vlastní zpracování z dat mpsv.cz

2.9.6 Spolky a kulturní život

V obci fungují tři Sbory dobrovolných hasičů. Působí v Drhovli, Dubí Hoře a v Paměticích. Místní spolky jsou pro obec důležité. Pomáhají při požárech, živelných pohromách, či jiných mimořádných událostech. Jsou hlavním hybatelem kultury. K pořádání kulturních akcí obec spolkům přispívá hlavně finančně.

V obci jsou pořádány hasičské plesy, hasičské soutěže, dětské dny, mikulášské nadílky pro děti, masopust, vítání občánků obce, setkání rodáků. V Paměticích se konají cca. jednou za deset let Staročeské máje, což je kulturní akce s přesahem do celého okresu.

V Drhovli jsou konány i sportovní soutěže. Na multifunkčním hřišti se pořádají nohejbalové turnaje a v kulturním sále v Dubí Hoře turnaje ve stolním tenisu. Každoročně v září se uskutečňuje cyklovýlet pro celé rodiny. Také se konají rybářské soutěže a závody na koloběžkách a kolečkových bruslích. Sbory dobrovolných hasičů pořádají ve svých místních částech okrskové soutěže. Účastní se hlavně týmy mužů a dětí.

V obci se nachází Domov pro seniory Světlo, kde se konají různé kulturní akce, aby se všechny věkové kategorie mohli zapojit do kulturního života v obci.

V rámci zastupitelstva je zřízena komise pro kulturu a sport (Rozhovory č. 1-3).

2.9.7 Služby pro občany

Obec má v sídlech Drhovle Ves, Paměťice a Dubí Hora vlastní objekty s prodejny, pohostinstvím a společenskými sály. S výstavbou marketů na okrajích okresních měst řada lidí přestala v místech svého bydliště nakupovat. Kvůli této skutečnosti je obchod s pohostinstvím provozován pouze v Drhovli, v Paměticích je v provozu pouze pohostinství

a v Dubí Hoře se nepodařilo sehnat nájemce. Obec však hojně využívá společenský sál v Dubí Hoře při pořádání společenských plesů a tenisových turnajů. Sál pronajímá za poplatek i veřejnosti (www.drhovle.cz).

Z důvodů výše uvedených, je velký problém sehnat a udržet nájemce jednotlivých provozních objektů obce. Proto obec tyto objekty pronajímá za symbolickou jednu korunu ročně, s tím, že nájemce si hradí spotřebované energie. Je zřejmé, že v porovnání s náklady, které má obec na údržbu objektů, jsou tyto pronájmy pro obec neekonomické, ale obec není zřízena primárně za účelem tvorby zisků, ale především za účelem zajištění služeb občanům. Některé obce dokonce nájemcům hradí i část energií, a to jen proto, aby tyto služby na venkově udržely. Pokud by obec tyto objekty musela uzavřít, dopady na rozpočtové výdaje by byly ještě větší, protože vytápění v zimním období a další provozní náklady by musela hradit obec sama. Jediným objektem v obci Drhovle, kde zastupitelstvo stanovilo pronájem za tržní cenu, je kulturní sál v Dubí Hoře. Zde má obec stanovenou výši nájmu za jednorázové zapůjčení objektu na 5 000 Kč. Obyvatelům s trvalým bydlištěm v obci je tato výše stanovena na 2 000 Kč (Rozhovor č. 1).

2.9.8 Památková péče

Obec má ve svém vlastnictví celou řadu sakrálních staveb. Celkem se jedná o 7 návesních kaplí a 11 výklenkových kapliček, z nichž jsou některé památkově chráněné, jiné jsou zařazené na obecním seznamu kulturních památek. Každoročně obec uvolňuje finanční prostředky na jejich opravu.

Mezi památkově chráněné objekty nepatří pouze stavby, ale i zámecký park a lipová alej z Drhovle na Novou Hospodu. Zámecký park tvoří součást Domova pro seniory Světlo a jeho údržbu si zajišťuje ústav sám (www.drhovle.cz).

2.9.9 Zapojení do regionálních svazků

Obec Drhovle je členem Dobrovolného svazku obcí severního Písecka, členem Svazku obcí regionu Písecko, Místní akční skupiny (Brána Písecka) a Svazu měst a obcí (www.drhovle.cz).

Svazek obcí severního Písecka vznikl za účelem sociálního a ekonomického rozvoje regionu a sdružuje 27 obcí v okrese Písek. Cílem je společný postup při územním plánování a při rehabilitaci venkovského rázu obcí. Uskutečňuje záměry a naplňuje zájmy, které výrazněji

ovlivní kvalitu života obyvatel členských obcí, včetně ekonomické stability obcí (www.kraj-jihocesky.cz).

Nejvíce obec spolupracuje se Svazkem obcí regionu Písecko (SORP), jež je největší svazek obcí na okresu Písek, který v současné době sdružuje 70 obcí Písecka. Tento svazek pro obec vykonává agendu pověřence pro ochranu osobních údajů, pomáhá obci s žádostmi a administrací dotačních programů, s realizací výběrových řízení nebo s právním poradenstvím. Kromě toho svazek zpracovává některé dotační projekty, do kterých se jednotlivé členské obce zapojují. V posledním období se jednalo o projekt s názvem „Kompostéry – předcházení vzniku odpadů v obcích na Písecku“ a projekt „Kontejnery – zkvalitnění třídění odpadů v obcích na Písecku“. Z těchto projektů obec získala pro občany kompostéry pro domácí kompostování a čtyři velkoobjemové kontejnery na bioodpad. Díky členství v SORP využívá každoročně pracovníky z Úřadu práce v Písku na veřejně prospěšné práce pro zajišťování úklidu osad, údržby zeleně a práce v obecních lesích (www.sorp.cz).

2.10 Rozpočet obce

Rozpočet obce je nejdůležitější krátkodobý plánovací dokument roku. Ukazuje, jakým směrem se bude obec rozvíjet. Sestavuje se podle vyhlášky o rozpočtové skladbě. Rozpočtovou problematiku řeší zejména zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Obec Drhovle hospodaří převážně s přebytkovým rozpočtem. Rozpočet na další kalendářní rok schvaluje zastupitelstvo obce. Podle tabulky č. 5 můžeme vidět, že skutečný rozpočet obce je téměř každý rok, mezi lety 2015-2020, přebytkový. Výjimky jsou zaznamenány v letech 2017 a 2019, ale obec nemá problém vykryt schodek přebytkem z minulých let (www.monitor.statnipokladna.cz).

Tabulka 5 Skutečný rozpočet obce v tis. Kč

Příjmy - výdaje	Rok					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy	11 355	9 513	10 535	12 890	15 629	19 406
Daňové příjmy	6 943	7 686	8 403	9 285	9 861	9 432
Nedaňové příjmy	1 019	965	720	734	834	832
Kapitálové příjmy	4	79	15	7	349	5 090
Přijaté transfery	3 389	783	1 397	2 864	4 585	4 052
Výdaje	9 060	7 200	11 805	7 102	18 865	13 766
Běžné výdaje	5 200	5 128	7 757	5 096	7 725	10 805
Kapitálové výdaje	3 860	2 072	4 048	2 006	11 140	2 961
Saldo	2 295	2 313	-1 270	5 788	-3 236	5 640

Zdroj: vlastní zpracování z dat Monitor-státní pokladna

2.10.1 Příjmy

Příjmy jsou tvořené takovými peněžními plněními, které mají nenávratný charakter. Od roku 2015 je vidět zvyšující podíl daňových příjmů. Podíl má rostoucí tendenci z důvodu zvyšování podílů obcí na sdílených daních. Systém rozpočtového určení daní je postaven zejména na kritériu počtu obyvatel (Zákon č. 243/2000 Sb.).

Nedaňové příjmy mají průměrně podobnou tendenci. Tvoří je příjmy z poskytování služeb, příjmy z pronájmu pozemků, nemovitých a movitých věcí, či příjmy z prodeje nekapitálového majetku. Kapitálové příjmy v roce 2020 skokově narostly z důvodu prodeje dlouhodobého hmotného majetku. Jednalo se o plynárenské zařízení STL plynovodu v místní části Mlaka a Dubí Hora, ve výši 4 873 610 Kč společnosti E.ON (Rozpočtové opatření č. 9/2020). Přijaté transfery jsou v letech 2019 a 2020 vyšší oproti minulým letům. Transfery kromě dotací, které obec využívá ve velké míře, také obsahují příspěvek na státní správu (www.monitor.statnipokladna.cz).

2.10.2 Výdaje

Struktura výdajů, jež je potřebné hradit z rozpočtu obce, je velmi pestrá. Obce při tvorbě výdajové stránky rozpočtu musí vycházet zejména z toho, co jim ukládají zákony v rámci jejich kompetencí. Jde o tzv. mandatorní výdaje.

Běžné výdaje jsou prostředky použité na každodenní provoz obce. V roce 2020 byl v obci výkyv o zhruba 3 000 000 Kč. Tento náklad byl použit na opravu silnice. V obci je 25 km komunikace a je potřeba ji průběžně udržovat (www.monitor.statnipokladna.cz).

Kapitálové výdaje tvoří zejména investice do majetku, z kterého bude užitek v následujících letech. V roce 2019 byly kapitálové výdaje v obci rapidně vyšší než v předchozích letech, viz Tabulka č. 4. Důvodem je výstavba vodovodu v místní části Brloh. Do té doby obyvatelé ve zmíněné místní části neměli k dispozici pitnou vodu (Rozhovor č. 1).

2.11 Dotace a investice

2.11.1 Dotace

Obec Drhovle si dotace vypsané Jihočeským krajem zpracovává samostatně. U dotací vypsaných Státním zemědělským intervenčním fondem využívá spolupráce s Místní akční skupinou - Brána Písecka. Skupina obci pomáhá s tvorbou cenového marketingu pro výběrové řízení a zasláním dokumentů na Státní zemědělský intervenční fond (Dotační složka obecního úřadu Drhovle). V tabulce č. 6 můžeme vidět příklady dotací za rok 2020.

Tabulka 6 Příklady získaných dotací za rok 2020

Dotace	Obdržená částka	Zpracování		Účel	Celkové náklady projektu
		Vlastní	Cizí		
Investiční dotace pro jednotky sborů dobrovolných hasičů obce JK	185 000,00	X		Nákup nové přenosné motorové stříkačky pro SDH Paměťice	269 951,00
Z dotačního programu JK, Kulturní dědictví, opatření č. 2 drobná sakrální architektura	30 000,00	X		Oprava střechy návesní kapličky v místní části Mladotické Mlaka	64 982,00
Z dotačního programu JK, Kulturní dědictví, opatření č. 5 nemovitě kulturní památky	50 000,00	x		Oprava kaple sv. Rozálie, obnova fasády a střechy	110 800,91
Dotační program JK Podpora oprav a rekonstrukcí místních komunikací	1 181 648,00	x		Oprava místní komunikace 4B v místní části Mladotice	1 968 536,00
Z programu obnovy venkova JK	230 000,00	x		Oprava provozního objektu obce v Drhovli čp. 52 (hospoda)	553 783,00
Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků - Ministerstvo zemědělství	138 532,00	x		Obnova výklenkové kapličky sv. Jana Nepomuckého v obci Drhovle	197 903,50
Státní zemědělský intervenční fond	305 315,00	x	x	Rekonstrukce sociálních zařízení v obecním sále v Dubí Hoře	499 211,52
Státní zemědělský intervenční fond	500 540,00	x	x	Rekonstrukce polní cesty Drhovle - Mladotické Mlaka	2 127 954,63

Zdroj: vlastní zpracování z Dotační složky na obecním úřadu Drhovle

2.11.2 Investice

Při tak vysokém počtu osad je pro zastupitelstvo obce složité rozhodovat, jak získané peníze z dotačních fondů investovat a spravedlivě rozdělit. Pravidlem není, že všechny osady obdrží v daném roce stejnou částku. Obec se ale snaží spravedlivost udržet a v místních částích v určeném roce vždy nějakou rekonstrukci či opravu zrealizovat. Největší intervence ze

strany občanů, je při rozdělování investic opravy dětských hřišť v jednotlivých místních částech. Jedná se o prvky jako je trampolína či posilovací hřiště. Pokud jedna osada tyto atrakce získá, občané, i zastupitelé žijící v jednotlivých místních částech, žádají stejné atrakce do své osady.

2.12 Volby do zastupitelstva obce

Volby do zastupitelstva obce probíhají ve čtyřletém intervalu. Obec Drhovle má jeden volební obvod a občané volí vždy 7-15 členů zastupitelstva. Počet členů je stanovený zákonem č. 128/2000 Sb. a odvíjí se od počtu obyvatel v obci.

První komunální volby po revoluci se konaly v roce 1990. Český statistický úřad nezachoval kompletní údaje z těchto voleb. Některé výsledky mohou být neúplné (www.volby.cz).

2.12.1.1 Kandidátní listiny

V roce 1994 a 1998 byl zájem stát se členem zastupitelstva vysoký. Zastupitelstvo v těchto letech mělo 13 členů.

V roce 1994 kandidovalo celkem 31 kandidátů. Jedná se o nejmenší počet kandidátů až do posledních voleb roku 2018. Nejsilnější bylo Sdružení nezávislých kandidátů s 13 členy a ziskem 6 mandátů.

V roce 1998 byl nejsilnější ročník v počtu kandidátů, a to 62 členů. Počet mandátů zůstal stejný jako v předchozím období. Nejsilnější stranou, ve smyslu počtu mandátů, se stalo Sdružení nezávislých kandidátů Drhovle s třemi získanými posty (Příloha č. 3).

V obci je dlouhodobě zaběhnutý systém při tvorbě kandidátních listin. Drhovle má několik místních částí a ve většině z nich si občané tvoří vlastní kandidátní listiny tak, aby každá místní část měla své zastoupení v zastupitelstvu. Jsou však části, kde se kandidátní listina nevytvoří kvůli nezájmu občanů nebo listina nepřekročí požadované procento hlasů umožňující vstup do zastupitelstva. Pořadí kandidátní listiny se sestavuje nejdříve z členů, kteří v zastupitelstvu působí a potom se oslovují další občané obce. Problém je, že lidí ochotných vykonávat funkci zastupitele je málo a při tvoření kandidátní listiny se lídr setkává například se slovy: „Tak mě tam tedy napiš, ale někam hodně dozadu.“, (Rozhovor č. 1).

V posledních třech komunálních volbách je na kandidátní listině zpravidla 9 osob. Jsou výjimky, kde je osob méně, ale také u většiny případů poté listina nepřesáhne požadovaný počet procent pro získání mandátu. Důvodem mála členů je nezájem mladých lidí o zasažení

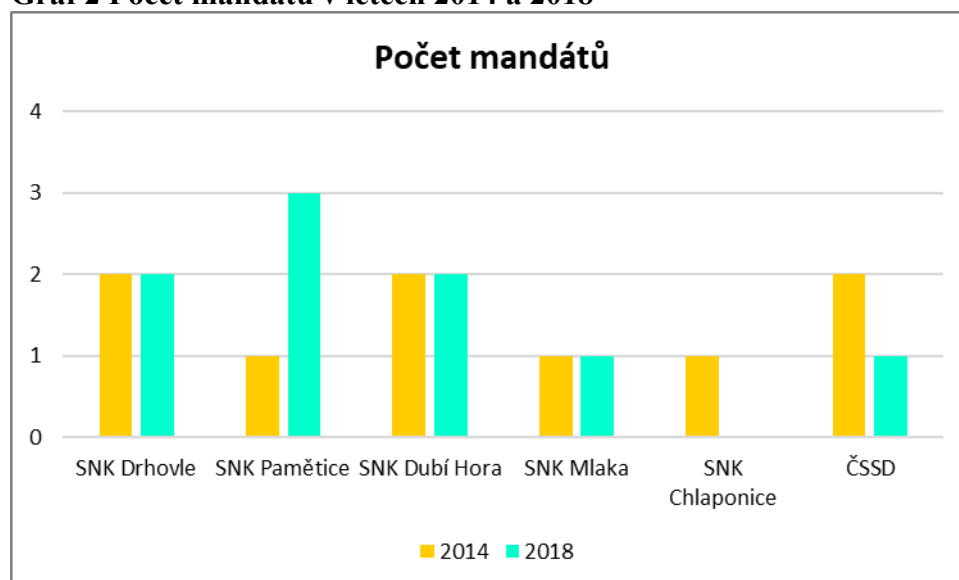
do komunální politiky. Přesto, že zájem o komunální politiku upadá, skoro každá místní část má své zastoupení v zastupitelstvu. Zároveň to tedy znamená, že z každé osady kandiduje průměrně 9 osob. Celkově v roce 2018 kandidovalo 8 % obyvatel obce.

Nejsilnější jsou uskupení SNK Drhovle, SNK Dubí Hora, SNK Paměťice a ČSSD, které od roku 2006 mají v zastupitelstvu vždy alespoň po jednom mandátu (Příloha č. 3).

2.12.1.2 Porovnání voleb v roce 2014 a 2018

Podle grafu č. 2 můžeme vidět nejvýraznější skok v počtu mandátů u SNK Paměťice. V místní části Paměťice je vidět zájem občanů o vlastní zastoupení v zastupitelstvu. Členy zastupitelstva z SNK Paměťice jsou mimo starosty obce, také velitel dobrovolných hasičů Paměťice a jeho zástupce a aktivní člen sboru dobrovolných hasičů. V roce 2014 mělo svou kandidátní listinu Sdružení nezávislých kandidátů Brloh. S nízkým ziskem hlasů od voličů nezískali ani jeden mandát v zastupitelstvu, a tak v roce 2018 už toto uskupení své zastoupení v komunálních volbách nemělo. Naprázdno vyšlo v roce 2018 také SNK Chlaponice. Zajímavé bude složení a sestavení kandidátních listin pro volby v roce 2022. Můžeme předpovídat, že SNK Chlaponice se spojí s SNK Mladotice tak, jako v roce 2010, aby získali alespoň jeden mandát. Stabilní počet členů v zastupitelstvu má SNK Drhovle, SNK Mlaka a SNK Dubí Hora. (www.volby.cz).

Graf 2 Počet mandátů v letech 2014 a 2018

Zdroj: vlastní zpracování z dat.volby.cz

2.12.1.3 Analýza komunálních voleb 2018

Volby do zastupitelstev obcí v roce 2018 se konaly 5. 10. a 6. 10. 2018 spolu s prvním kolem voleb do jedné třetiny Senátu České republiky (www.czso.cz).

Ve volbách v roce 2018 kandidovalo celkem 47 osob na šesti kandidátních listinách. Pět místních částí mělo své zastoupení díky sdružením SNK Drhovle, SNK Pamětice, SNK Mlaka, SNK Dubí Hora, SNK Chlaponice. Tradičně měla svou kandidátní listinu ČSSD.

V takto malých obcích se nesestavují kandidátní programy. Pro oslovení voličů se konají neformální setkání s občany v hospodě. Všichni se v obci znají a vědí co mohou od jednotlivých členů kandidátních listin očekávat. Obecně politika na malých obcích je velmi odlišná od velkých měst. V obci jako je Drhovle nezáleží na tom, jestli někdo smýšlí levicově nebo pravicově, voda neteče ani doleva ani doprava, ale rovně dolů (Příloha č. 1). Výsledky voleb podle pohledu na počet členů na kandidátních listinách dopadl očekávaně. Nejslabší uskupení SNK Chlaponice nezískalo ani jeden mandát. Naopak překvapením byl zisk třech mandátů SNK Pamětice. Ve volbách 2014 získali pouze jeden mandát (Příloha č. 3).

Tabulka 7 Komunální volby 2018

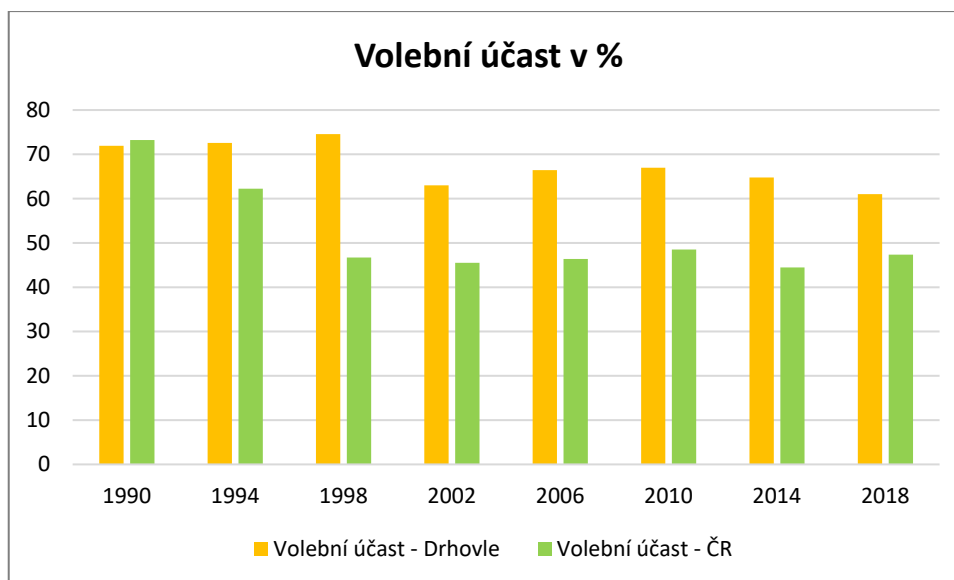
Strana	Počet kandidátů	Počet mandátů	Počet hlasů v %
SNK Drhovle	9	2	25,17
SNK Pamětice	9	3	27,89
SNK Dubí Hora	9	2	17,51
SNK Mlaka	9	1	11,94
SNK Chlaponice	4	0	7,19
ČSSD	7	1	10,28

Zdroj: vlastní zpracování z dat volby.cz

2.12.1.4 Volební účast

V obci Drhovle je volební účast v komunálních volbách, oproti republikové, vysoká. Porovnání je znázorněné na grafu č. 3 níže. Jen v roce 1990 byla celorepubliková účast o jedno procento vyšší. Největší volební účast se konala v roce 1998 se 75 % odevzdaných volebních lístků. Zde se nepotvrdil celorepublikový trend ve snižování zájmu o politiku, který byl 47 %. V posledních volbách do zastupitelstva obce byla účast nejnižší od roku 1990. I v nejmenších obcích je účast o komunální politiku nízká, přestože se obyvatelé znají. Důvodem je pokles zájmu o politiku všeobecně a nehrají roli vzájemné vztahy v obcích (www.volby.cz).

Graf 3 Porovnání volební účasti mezi Drhovlí a Českou republikou

Zdroj: vlastní zpracování z dat volby.cz

2.13 Orgány obce a její členové

2.13.1.1 Obecní úřad

Obecní úřad obce Drhovle sídlí v místní části Drhovle Ves na adrese Drhovle 34. Nachází se v budově bývalé školy, která byla v roce 1978 zrušena. Obec zaměstnává účetní, která má na úřadě kancelář a stejně tak starosta obce. Jednou týdně jezdí do místní ordinace lékař. K dispozici pro občany je místní lidová knihovna s více než 2000 svazky. Spolupracuje s Městskou knihovnou Písek a díky ní obměňuje svá díla. Na úřadě je společenská místnost, kterou mohou občané využívat. Obecní úřad také zajišťuje služby Czech Pointu (www.drhovle.cz).

2.13.1.2 Zastupitelstvo obce Drhovle

Zastupitelstvo obce se schází osmkrát až desetkrát do roka. Každé rozhodnutí zastupitelstva obce je přijato usnesením. Minimálně sedm dní před zasedáním zasílá starosta zastupitelům elektronicky program, včetně všech podkladů, návrhu usnesení a důvodných zpráv. Problémy členové mezi sebou diskutují při osobních setkáních, telefonicky či elektronicky. V případě složitějšího tématu se členové schází i mimo oficiální zasedání zastupitelstva (Rozhovor č. 1).

Aktuálními členy zastupitelstva obce jsou: Peterka Václav, Havlíková Božena (SNK Drhovle), Bláha Jiří, Liška Tomáš, Hermach Martin (SNK Pamětice), Řeřicha Josef,

Petričák Daniel (SNK Dubí Hora), Pekárek Vladimír (SNK Mlaka), Kunt Miroslav (ČSSD) (www.volby.cz).

2.13.1.3 Starosta obce Drhovle

Starosta obce je volený zastupitelstvem obce. V takto malé obci je starosta hlavním článkem při plánování investičních akcí a projektů do budoucna. Návrhy podávají samozřejmě i jednotlivý zastupitelé, či občané obce. Poté je nutné se sejít se zastupiteli a seřadit projekty podle důležitosti (Rozhovor č. 1).

Starostou obce Drhovle je Jiří Bláha. V komunální politice působí nepřetržitě od roku 2002. Pozici starosty vykonával od ustavujícího zasedání v roce 2018 v neuvolněné funkci starosty. Od 1. 6. 2019 byla usnesením zastupitelstva obce funkce starosty změněna na funkci uvolněnou. V předcházejícím období funkci zastával jako neuvolněný starosta. Kompetence si rozdělil s místostarostkou obce, Boženou Havlíkovou, která do roku 2014 zastávala funkci starostky po dobu 26 let, před rokem 1990 byla předsedkyně Místního národního výboru (Usnesení zastupitelstva 2/2019).

2.13.1.4 Kontrolní a finanční výbor

Obec Drhovle zřídila dva zákonem ustanovené výbory, kontrolní a finanční. Zastupitelé se shodli, že v každém výbory budou tři členové. Předsedou kontrolního výboru se stal Josef Řeřicha a členy Tomáš Liška a Martin Hermach. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a dodržování právních předpisů. Předsedou finančního výboru byl zvolen Vladimír Pekárek a členy Václav Peterka a Daniel Petričák. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem obce a finančními prostředky (Ustavující zasedání zastupitelstva).

2.14 Rozhodovací proces v obci

Zastupitelstvo obce Drhovle rozhoduje na svých veřejných zasedáních, které svolává starosta a kterých se mohou účastnit občané obce. V případě složitějšího tématu se konají pracovní jednání zastupitelstva obce, která jsou neveřejná. Zastupitelé na těchto jednáních diskutují body, u kterých by mohla vzniknout větší debata na oficiálním zasedání zastupitelstva obce. Účelem je hlavně ujasnění si jednotlivých bodů, získání nové perspektivy, aby se na jednání předešlo velkým diskusím. V Drhovli je hlavním motorem rozvoje starosta. Je to on, kdo přichází s rozvojovými návrhy, zajišťuje jejich realizaci včetně shánění finančních prostředků. Ne vždy jsou hlasování o jednotlivých bodech, investičních

akcích a projektech jednomyslná, ale je nutné, aby všichni zastupitelé problému porozuměli (Rozhovor č. 1-3).

Na začátku každého zasedání je zapsán počet přítomných členů zastupitelstva a veřejným hlasováním je určen zapisovatel a ověřitelé zápisu. Následuje představení programu jednání, který mají zastupitelé nejméně týden dopředu k dispozici. Program se schvaluje hlasováním. Prvním bodem programu je vždy kontrola usnesení a zápisu z minulého zasedání zastupitelstva. Následují aktuální body programu, které jsou v období zasedání nutné projednat. Posledním bodem je „Diskuse, různé“, kde zastupitelé projednávají mimořádná usnesení. Na zasedání z 31.08.2021 se jednalo o zavedení spojů veřejné linkové dopravy do místní části Dubí Hora společností JIKORD s.r.o., zastupitelé zavedení spojů schválili jednohlasně (Usnesení 5/2021).

2.15 Veřejné opatrovnictví v Drhovli

2.15.1 Domov pro seniory Světlo

Seniorský dům poskytuje pobytové sociální služby osobám, které mají sníženou soběstačnost. Věková hranice služby je 55 let. Domov se nachází v komplexně zrekonstruovaném zámku a obklopuje jej rozsáhlý park. Obyvatelé domu mají možnost se účastnit různých zájmových aktivit, využívat knihovnu nebo navštěvovat bohoslužby. Část seniorů z domova má v obci trvalý pobyt (www.dps-svetlo.cz).

2.15.2 Opatrovnictví

Výkon funkce veřejného opatrovníka je výkonem přenesené působnosti. Přenesená působnost znamená, že část výkonu státní správy je delegována na územně samosprávné celky. Pokud tedy za státní správu obce vykonávají některé agendy, je správné a logické, že náklady na tuto agendu jsou jim ze státního rozpočtu kompenzovány. Na veřejné opatrovnictví dříve obce nedostávaly žádné příspěvky. Až v roce 2017 Ministerstvo financí prvně do příspěvku na výkon státní správy zapracovalo posílení zdrojů na financování agendy veřejného opatrovnictví. Jednalo se o příspěvek 29 000 Kč na jednoho opatrovance. V současné době je výše příspěvku 30 500 Kč. (www.mvcr.cz)

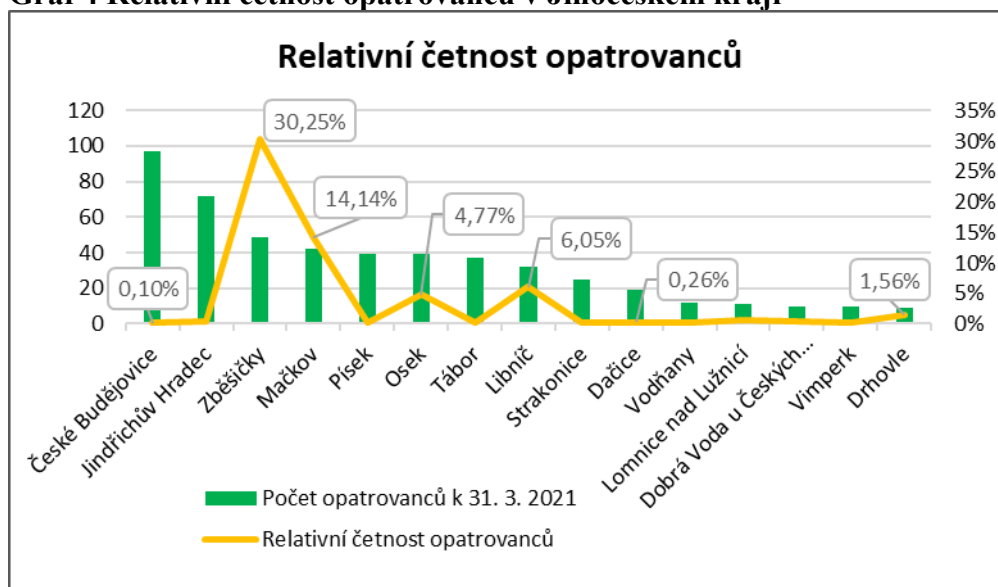
V roce 2022 obec Drhovle obdrží příspěvek v částce 274 500 Kč na veřejné opatrovnictví. Částka je za 9 opatrovanců k rozhodnému dni 31. března. Suma je v rámci příspěvku na výkon státní správy, tedy na výkon přenesené působnosti. Příspěvek můžeme označit za neúčelovou dotaci, u které není sledován způsob čerpání. (www.prispevekobci.cz).

Obec Drhovle měla k 31. 3. 2021 devět opatrovanců, které ji byli přiděleny soudním rozhodnutím. Všichni opatrovanci žijí v Domově pro seniory Světlo. Kdyby opatrovanci nežili v seniorském domě, pro obec by bylo velice komplikované poskytnout všem opatrovancům službu, která je ustanovena zákonem. Díky seniorskému domu, běžné činnosti obci zmizí a může se zaměřit na administrativní činnost a vedení spisů opatrovancům. Ročně dělají zaměstnanci obce přehled z bankovního účtu a vyřizují během roku potřeby opatrovanců z titulu úředního.

Na grafu č. 4 níže můžeme vidět relativní četnost opatrovanců v obcích Jihočeského kraje. Relativní četnost je spočítána jako podíl počtu opatrovanců v určené obci k 31.3.2021 a počet obyvatel v obci k 1. 1. 2021. Obce jsou seřazeny od nejvyššího počtu opatrovanců, tedy České Budějovice mají 97 svěřenců, ale s téměř 95 tisíci obyvateli a velkým úředním aparátem je poskytnutí péče jednodušší než pro malé obce. Samozřejmě vysoký počet opatrovanců se odvíjí i od toho, že České Budějovice jsou krajské město, kde je vysoká koncentrace lidí, a tedy i vysoký počet sociálních zařízení. Zajímavá jsou data z malých obcí Zběšičky s 162 obyvateli a 49 opatrovanci a z Mačkova s 297 obyvateli a 42 opatrovanci. V těchto obcích se nachází velké sociální ústavy. Ve Zběšičkách je umístěn Domov pro osoby se zdravotním postižením, který je zřizovaný Jihočeským krajem, ale o jeho klienty se stará ve smyslu opatrovnictví samotná obec. Stejná situace je v Mačkově, kde je Domov Petra, který poskytuje sociální služby osobám s mentálním a kombinovaným postižením (www.czso.cz).

V obci Drhovle je mírný výkyv, tedy na 1,56 %, ale v celém Jihočeském kraji je Drhovle na patnáctém místě s 9 opatrovanci. Pro obec je situace únosná. Svěřence a administrativu s nimi spojenou má na starost místostarostka obce, Božena Havlíková, která své opatrovance navštěvuje v Domově pro seniory a věnuje jim svou pozornost (Rozhovor č. 2).

Graf 4 Relativní četnost opatrovanců v Jihočeském kraji

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ

2.16 Plány do budoucna

V roce 2022 čeká obec výstavba nového sběrného dvora. Dále musí obec provést úpravu veřejného osvětlení v Dubí Hoře z důvodu nové kabelizace v celé místní části. Plánuje se modernizace a zateplení obecního úřadu, na kterou už má obec schválenou dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj. V plánu je pokračování oprav místních komunikací a drobné opravy sakrálních staveb.

V dlouhodobém horizontu starosta plánuje zahájení komplexní pozemkové úpravy. Ve veřejném zájmu se prostorově a funkčně uspořádají pozemky a zabezpečí se využití pozemků a jejich hranic tak, aby se vytvořili lepší podmínky pro vlastnické hospodaření. Dnes často místní a účelové komunikace zasahují do soukromých pozemků. Pokud není obec vlastníkem pozemků pod komunikacemi má velmi omezenou možnost ucházet se o dotační prostředky na jejich údržby a rekonstrukce (Rozhovory č. 1-3).

3 Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit politické mechanismy při rozhodování v oblasti místní samosprávy. Definovat postoje aktérů místní politiky a obyvatel při sestavování kandidátních listin, vedení obce a investičních záměrů. Dílčími oblastmi zájmu bylo charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce, identifikovat aktéry politického procesu a definovat charakter rozhodovacího procesu.

Během zpracování byla analyzována obec Drhovle ležící v Jihočeském kraji v okrese Písek. Obec spadá podle typologie do malých obcí, s 570 obyvateli. Počet obyvatel v posledních letech má mírnou zvyšující se tendenci. Drhovle je specifická svým rozložením a vysokým počtem místních částí, kterých je osm. S tím vznikají obci vysoké náklady, ale díky dotacím obec hospodaří s přebytkovým rozpočtem.

Dominantním aktérem a iniciátorem plánovaných akcí je zejména starosta. Rozhodovací proces zastupitelstva obce probíhá na základě dopředu známého programu. Zastupitelstvo obce se tedy usnává rychle a bez delších diskusí. Složitější záležitosti zastupitelé komunikují a objasňují si dopředu. A zda vzniká rozpor mezi osadami při rozdělování investic? Konflikty, při rozhodování o investicích nevznikají, protože obec se snaží každý rok v místní části zrealizovat alespoň jednu opravu či rekonstrukci.

Zastupitelstvo obce má už několik období devět členů z řad nezávislých kandidátů, s výjimkou jednoho člena, který pravidelně kandiduje za ČSSD. Zájem o komunální politiku upadá, a tak se osoby ve volebních obdobích opakují. Dobrým příkladem je bývalá starostka obce a současná místostarostka, která byla ve funkci starostky 26 let. Odpověď na výzkumnou otázku, zda sestavují občané kandidátní listiny v každé místní části, je ano. Kandidátní listiny sestavují lídři místních částí na základě zájmu občanů, ale také nutnosti kandidátní listinu zaplnit. Zajímavostí je, že 8 % obyvatel obce listiny zaplní. Důvodem je nízký počet obyvatel na mnoho kandidátních listin.

V obci k aktivnímu a sociálnímu životu obyvatelů přispívají hlavně sbory dobrovolných hasičů. Ti mají zásluhu na pořádání kulturních a společenských akcí, které se opakují

v pravidelném intervalu. Mají vysokou návštěvnost místních občanů a obec přispívá na pořádání těchto akcí hlavně finančně.

Drhovle plánuje mnoho akcí v blízké i vzdálené budoucnosti. Nejaktuálnějším projektem je výstavba nového sběrného dvora a zateplení obecního úřadu. Průběžně probíhají opravy místních komunikací. V budoucnu obec uvažuje o změně územního plánu z důvodu lepšího získávání dotací.

Seznam použitých zdrojů

Bibliografie

- BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.
- BERNARD, Josef, ed. *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-187-3.
- BERNARD, Josef. Endogenní rozvojové potenciály malých venkovských obcí - obtížné hledání a měření jejich vlivu. *Sociologický časopis/ Czech Sociological Review* 47 (4). 2011, 745-775.
- BERNARD, Josef, Tomáš KOSTELECKÝ, Michal ILLNER a Jana VOBECKÁ. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-069-8.
- ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. Politologie (Alfa Nakladatelství). ISBN 978-80-87197-00-4.
- ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]*. Praha: Grada, 2010. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-3061-5.
- ČOPÍK, Jan, Radek KOPŘIVA a Jaroslav ČMEJREK. Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic. In: *Local Government Studies*. Vol. 47. no. 2, 2021, s. 167-185. ISSN 1743-9388. Dostupné z: doi:10.1080/03003930.2019.1699069.
- HEINELT, Hubert, Annick MAGNIER, Marcello CABRIA a Herwig REYNAERT, *Political Leaders and Changing Local Democracy: The European Mayor*, Springer International Publishing AG, Cham. 2018. ISBN 978-3-319-67410-0.
- JÜPTNER, Petr. *Komunální koalice a politické modely*. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80–101. ISSN 1211-0353.
- KOPŘIVA, Radek, Jan ČOPÍK, Jaroslav ČMEJREK. *Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí*. Sociologia, 2017. Vol.49 no. 5, Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied. ISSN 1336-863.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

Internetové zdroje

Český statistický úřad: *Volby* [online]. [cit. 2021-10-30]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/>.

Český statistický úřad: *Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2021* [online]. [cit. 2021-11-07]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>.

Dobrovolný svazek obcí severního Písecka: *Drhovle* [online]. [cit. 2021-11-21]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160117115320/http://severnipisecko.cz/drhovle.htm>.

Domov pro seniory Světlo [online]. [cit. 2021-10-29]. Dostupné z: <https://www.dps-svetlo.cz/o-nas/>.

Domov Petra [online]. [cit. 2021-11-07]. Dostupné z: <https://www.domovpetra.cz/o-nas/zakladni-informace>.

Domov pro osoby se zdravotním postižením Zběšičky [online]. [cit. 2021-11-07]. Dostupné z: <https://www.domovzbesicky.cz/>.

Drhovle: *Rozpočtové opatření č. 9/2020* [online]. [cit. 2021-10-30]. Dostupné z: <https://www.drhovle.cz/rozpoctove-dokumenty-obce/ds-4774/p1=4510&tzv=1&pocet=25&stranka=2>.

Drhovle: *Usnesení zastupitelstva* [online]. [cit. 2021-11-24]. Dostupné z: <https://www.drhovle.cz/dokumenty-zastupitelstva-obce/ds-1209/p1=2616>.

Drhovle: *Zápis z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce* [online]. [cit. 2021-11-24]. Dostupné z: <https://www.drhovle.cz/dokumenty-zastupitelstva-obce/ds-1209/p1=2616&tzv=1&pocet=25&stranka=2>.

IKatastr: *Mapa obce Drhovle* [online]. [cit. 2021-11-01]. Dostupné z: <https://www.ikatastr.cz/#kde=49.33513,14.07932,13>.

Jihočeský kraj: *Dobrovolný svazek obcí severního Písecka* [online]. [cit. 2021-11-19]. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/dobrovolny-svazek-obci-severniho-pisecka>.

- Mapy: Obec Drhovle* [online]. [cit. 2021-10-05]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=14.0356249&y=49.3369147&z=13&source=muni&id=873>.
- Ministerstvo práce a sociálních věcí: Nezaměstnanost v obcích* [online]. [cit. 2021-11-07]. Dostupné z: <https://data.mpsv.cz/web/data/vizualizace5>.
- Ministerstvo vnitra České republiky: Veřejné opatrovnictví* [online]. Praha, 2019 [cit. 2021-11-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/verejne-opatrovnictvi.aspx>.
- Monitor, státní pokladna: Metodika* [online]. [cit. 2021-10-30]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/metodika>.
- Monitor, státní pokladna: Souhrnný rozpočet* [online]. [cit. 2021-10-30]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00249645/rozpocet/souhrnny?rad=t&obdobi=2012>.
- Monitor, státní pokladna: Druhové výdaje* [online]. [cit. 2021-10-30]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00249645/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2108>.
- Obec Drhovle* [online]. [cit. 2021-10-30]. Dostupné z: <https://www.drhovle.cz/>.
- Příspěvek obce: MVČR, opatrovnictví* [online]. [cit. 2021-11-07]. Dostupné z: <https://www.prispevekobce.cz/opatrovnictvi>
- Příspěvek obce: MVČR, příspěvek* [online]. [cit. 2021-11-08]. Dostupné z: <https://www.prispevekobce.cz/o-prispevku>
- Příspěvek obce: MVČR, výše příspěvku* [online]. [cit. 2021-11-19]. Dostupné z: <https://www.prispevekobce.cz/detail-2022/549380>
- Rok v obci: Rozpočet obce* [online]. [cit. 2021-10-30]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/721-rozpocet-obce/>.
- Rok v obci: Veřejný opatrovník* [online]. [cit. 2021-11-07]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/199-verejny-opatrovnik-/>.
- Svaz měst a obcí České republiky: Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018* [online]. Praha, 2018 [cit. 2021-11-02]. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/cs/media/publikace/a/prirucka-pro-clena-zastupitelstva-obce-po-volbach-2018-1>.
- Svazek obcí regionu Písecko: Drhovle* [online]. [cit. 2021-10-25]. Dostupné z: <https://www.sorp.cz/obce/drhovle/>.

Svazek obcí regionu Písecka: Projekty, kontejnery [online]. [cit. 2021-11-21]. Dostupné z:
<https://www.sorp.cz/projekty/kontejnery-ii/>.

Svazek obcí regionu Písecka: Projekty, kompostéry [online]. [cit. 2021-11-21]. Dostupné z:
<https://www.sorp.cz/projekty/domaci-kompostery/>.

Další použité zdroje

Složka o složení obyvatel obecního úřadu Drhovle

Dotační složka obecního úřadu Drhovle

Rozhovory

Rozhovor č. 1 se starostou Drhovle ze dne 15. 9. 2021

Rozhovor č. 2 s místostarostkou Drhovle ze dne 17. 9. 2021

Rozhovor č. 3 se zastupitelem a velitelem SDH Pamětice ze dne 4. 10. 2021

Legislativní zdroje

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

Přílohy

Příloha č. 1 – Obrázky obce.

Příloha č. 2 – Rozhovory se zastupiteli obce.

Příloha č. 3 – Kandidátní strany od roku 1994 až 2018.

4 Přílohy

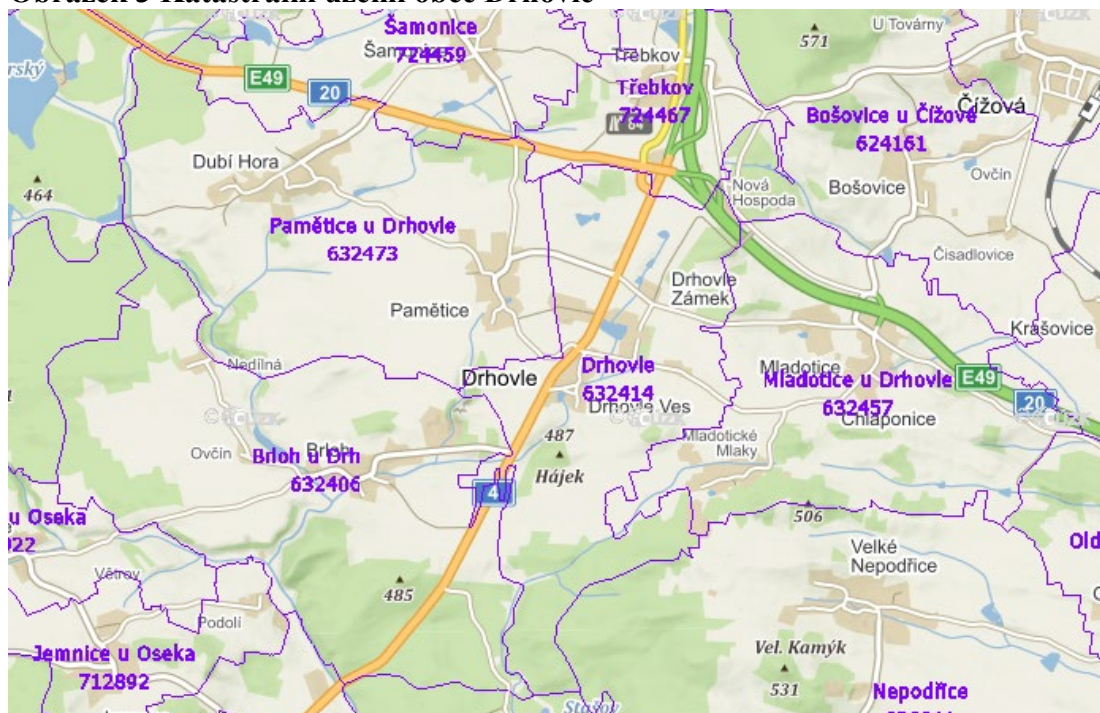
Příloha č. 1

Obrázek 2 Znak obce Drhově

Zdroj: www.drhovle.cz

Obrázek 3 Katastrální území obce Drhově

Zdroj: www.ikatastr.cz

Obrázek 4 Zámek Drhovle – Domov pro seniory Světlo

Zdroj: www.drhovle.cz

Obrázek 5 Kaple v Brloze

Zdroj: www.drhovle.cz

Obrázek 6 120. výročí SDH Paměťice

Zdroj: www.drhovle.cz

Obrázek 7 Staročeské Máje v Paměticích 2018

Zdroj: www.drhovle.cz

Příloha č. 2

Rozhovor č. 1 – starosta Jiří Bláha

Otázky byly zodpovězeny 15. 9. 2021.

1. Co Vás přimělo jít do komunální politiky? Naplnila se Vaše očekávání?

Odpověď: V komunální politice působím nepřetržitě od roku 2002, kdy jsem poprvé kandidoval a byl zvolen do zastupitelstva obce. Motivací bylo především mít možnost ovlivňovat dění v obci a podílet se na správě věcí veřejných. Komunální politiku jsem sledoval ještě před tím, než jsem poprvé kandidoval. Jako host jsem se pravidelně účastnil zasedání zastupitelstva, takže jsem věděl, co komunální politika obnáší, co od ní mohu čekat a moje očekávání se tedy naplnila.

2. Měl jste ambici stát se starostou?

Odpověď: Ne. Nikdy by mě nenapadlo, že bych někdy v této funkci působil. Měl jsem jisté zaměstnání a ambici stát se starostou jsem neměl. Když po komunálních volbách v roce 2014 stávající paní starostka z rodinných důvodů odmítla dále kandidovat na funkci, rozjela se série jednání, kdo by jí mohl nahradit. Nikdo ze zastupitelů tuto funkci nechtěl vykonávat a v krajním případě hrozilo i opakování voleb. Nikdo se své jisté práce vzdát nechtěl, což byl samozřejmě i můj případ. Proto tehdejší zastupitelé vyřešili situaci jediným možným způsobem, že se funkce starosty obce stanovila jako funkce neuvolněná a já jsem jí mohl vykonávat při svém stávajícím zaměstnání. Paní starostka se stala neuvolněnou místostarostkou a kompetence jsme si mezi sebe rozdělili. Takto jsme v obci fungovali celé volební období do roku 2018. Vzhledem k narůstajícím pracovním povinnostem v mém stávajícím zaměstnání, ale i ve funkci starosty, jsem se rozhodl po volbách 2018 hlavní zaměstnání opustit a požádat zastupitelstvo o schválení změny funkce starosty z neuvolněné na uvolněnou. Změna schválena byla a já jsem se mohl naplno začít věnovat správě naší obce.

3. Jak dlouho jste členem Vašeho politického uskupení?

Odpověď: Nejsem členem žádné politické strany. Vždy jsem kandidoval tak, jako drtivá většina našich zastupitelů, za sdružení nezávislých kandidátů.

4. Jak jste sestavovali kandidátní listinu do komunálních voleb?

Odpověď: V obci je dlouhodobě zaběhnutý systém tvorby kandidátních listin. Naše obec má několik místních částí a ve většině z nich si občané vytvoří vlastní kandidátku tak, aby každá část měla v zastupitelstvu svého člena. Ve většině případů se to podaří, jsou samozřejmě ale části, kde se kandidátka dohromady nedá díky nezájmu občanů

nebo kandidátka nepřekročí potřebné procento hlasů umožňující vstup do zastupitelstva obce. Já vždy sestavuji kandidátku SNK Pamětice, která je tvořena hlavně ze členů Sboru dobrovolných hasičů. To jsou většinou lidé aktivní, se zájmem o svou obec.

5. Mají obyvatelé zájem stát se zastupitelem obce?

Odpověď: Řekl bych, že situace je rok od roku horší. Jak jsem popisoval v otázce předchozí, některé místní části již kandidátku dát dohromady ani nedokáží. Souvisí to s nezájmem mladší generace o správu věcí veřejných. Starší generace končí a u mladších zájem nevidím. Je mnoho kritiků práce zastupitelstva, když ale tito mají možnost dění ovlivnit, do zastupitelstva nekandidují. Tato situace se netýká pouze naší obce, jedná se o trend celorepublikový. Jedním z důvodů může být i zákon o střetu zájmů, podle něhož musejí starostové, místostarostové i radní podávat oznámení o svých příjmech a majetku.

6. Jak jste tvořili pořadí na kandidátní listině?

Odpověď: U SNK Pamětice se vždy na přední místa kandidátky napíše ti, kteří již v zastupitelstvu obce působí, nebo mají zájem působit. Ono to není tak složité, protože lidí ochotných funkci vykonávat je málo. Většinou se při tvorbě kandidátky setkávám se slovy: „Tak mě tam teda napiš, ale někam hodně dozadu“

7. Sestavuje Vaše politické uskupení volební program?

Odpověď: Program nesestavujeme. Na malé obci se lidé znají navzájem, a vědí, co od koho mohou očekávat, vědí, jaké výsledky za kým jsou a jakýkoliv volební program by zde byl zbytečný. Co by bylo dobré udělat se většinou probere při osobním setkání s občany, např. v hospodě u piva. Víím, že to nezní moc politicky vznešeně, ale tak to zkrátka na malé obci chodí. Ona je obecně komunální politika na malé obci hodně odlišná od komunální politiky ve větších městech. U nás je jedno, zda někdo má smýšlení levicové, nebo pravicové. Voda v kanalizaci neteče doprava ani doleva, ale rovně dolů. A aby tekla, o to by nám mělo jít všem, bez ohledu na politickou příslušnost či smýšlení. Je to o obyčejném zdravém rozumu a uvědomění si, že objem finančních prostředků je jen jeden a uděláme jen to, na co máme. Se schodkovými rozpočty dlouhodobě hospodaří stát, na obcích si to asi nikdo nedovolí. Proto mají obce většinou přebytkové rozpočty. Stát by se od samospráv v hospodaření mohl spíše učit, a ne je naopak zatěžovat zbytečnou administrativou a posílat na ně nesmyslné kontroly. Dalším důležitým faktorem jsou dotační programy, které naše obec pravidelně využívá. Tvořit program na čtyři roky, když nevíme, jaké programy budou vypsány a za jakých podmínek, by bylo hodně složité a řekl bych, že i zbytečné.

8. Ve funkci starosty jste už dlouho dobu, na co jste pyšný, co se Vám povedlo?

Odpověď: Za sedm roků ve funkci starosty se nám povedlo mnoho věcí, na které mohou být nejen já, ale i všichni zastupitelé právem pyšní. Zlepšili jsme systém odpadového hospodářství, hlavně v oblasti separovaného odpadu. Díky dotaci z OPŽP jsme si koupili vlastní svozový automobil včetně kontejnerů a v této oblasti jsme naprosto soběstační. Výstavbou vodovodu v místní části Brloh jsme dokončili zásobování obyvatel pitnou vodou, takže nyní se každý může napojit na veřejný vodovod. Jedna z největších položek, kterou z rozpočtu každoročně uvolňujeme, jde na rekonstrukci místních komunikací, kterých máme celkem 25 km. Důležitá je pro nás i úcta k předkům, takže každý rok investujeme do oprav drobných sakrálních staveb a pomníků v jednotlivých místních částech. Od roku 2015 u veřejného osvětlení používáme úsporná LED svítidla a ve čtyřech obcích se nám povedlo kompletně zrekonstruovat veřejné osvětlení. Velké investice jdou i do rekonstrukcí obecních budov jako je kulturní sál, hasičské zbrojnice, budova obecního úřadu, budovy, pohostinství atd. Dále se věnujeme i rekonstrukcím polních a lesních cest. A to nejen z důvodu lepšího obhospodařování zemědělských a lesních pozemků, ale tímto zároveň pro občany vytváříme místa pro pěší a cyklistické výlety po naší obci. Samozřejmě nesmím zapomenout i na kulturní a společenský život v naší obci. Jedná se o kulturní a sportovní akce které pořádají buď místní hasičské spolky, nebo obec sama. V poslední době mám i radost z nárůstu počtu obyvatel v naší obci způsobenou výstavbou nových rodinných domů. Svou troškou jsme k tomu snad přispěli tvorbou nového územního plánu, ale lidem se hlavně v naší obci líbí a je pro ně zajímavá. Takže věcí, na které jsem pyšný je hodně. Práce před námi je ale ještě více a pokud se nám bude stále dařit tak jako doposud, budu ještě pyšnější.

9. Kdo přichází s návrhy na investiční akce obce?

Odpověď: Řekl bych, že nejvíce návrhů podávám já. Návrhy ale podávají i jednotliví zastupitelé nebo občané obce. Pak jde jen o to si sednout a zjistit, jaké máme možnosti čerpání dotačních prostředků, co je akutní, co ještě počká a toto vše poté zohlednit při tvorbě rozpočtu na následující rok.

10. Jak se přijímají rozhodnutí zastupitelstva? Probíhají před zastupitelstvem debaty o konkrétním problému nebo vše komunikujete přímo na zasedání zastupitelstva?

Odpověď: Každé rozhodnutí zastupitelstva je přijato usnesením. Minimálně sedm dní před konáním zastupitelstva zasílám zastupitelům elektronicky program, včetně všech podkladů, návrhů usnesení a důvodových zpráv. Informace ale zastupitelé dostávají

nejen před zastupitelstvem. Problémy diskutujeme různě při osobních setkáních, telefony, elektronicky atd. Důležité pro mě je, aby byl každý zastupitel stále v obraze a věděl co se v obci děje. V případě složitějšího tématu se také setkáváme i mimo konání zastupitelstva. Je to praktické, protože si můžeme problém v klidu prodiskutovat bez účasti veřejnosti a na zastupitelstvu vše probíhá hladce. Byť samozřejmě netvrdím, že každé usnesení je přijato jednohlasně.

11. Jak obec podporuje místní spolky? A na druhou stranu, pomáhají spolky nějakým způsobem místní samosprávě?

Odpověď: Místní spolky jsou pro obec velmi důležité. U nás máme celkem tři hasičské spolky, které nejen že pomáhají při požárech, živelních pohromách, či jiných mimořádných událostech, ale především jsou hlavním hybatelem v oblasti kultury v naší obci. Pořádání jednotlivých kulturních akcí podporujeme nejen technicky, ale především finančně.

12. Byl byste pro přímou volbu starosty? Jaké v tom vidíte výhody/nevýhody?

Odpověď: Zde se jedná o velmi složitou otázku, na kterou není jednoduchá odpověď. Vše záleží především na tom, jak by byly nastaveny pravomoci zastupitelstva a starosty obce.

V malých obcích bych si snad dovedl přímou volbu starosty představit, ve větších obcích a městech vidím tento systém problematicky. Zde se může stát, že většina zastupitelstva bude z jiného politického uskupení než starosta a může dojít k ochromení samosprávy. Ale i při zavedení přímé volby v malých obcích, např. do 1000 obyvatel, mi naskakuje jedna zásadní otázka v oblasti pravomocí. Byl by přímo zvolený starosta zároveň členem zastupitelstva? Pokud by stál mimo a nemohl by přijímat usnesení, stala by se z něj figura pro řízení zastupitelstva, kladení věnců a pronášení projevů. Neumím si představit, že bych se například nemohl aktivně účastnit hlasování o rozpočtu obce, prodeji pozemků a jiných usneseních důležitých pro chod, rozvoj a směřování obce. Další otázkou je, zda by volba starosty i zastupitelstva probíhala současně. Pokud ano, neúspěšný kandidát na starostu obce by již neměl možnost dostat se ani do zastupitelstva. Budu-li v nejasnostech pokračovat, další nevyjasněnou otázkou je, kdo by mohl starostu odvolat a jak by se volil místostarosta obce. Bez zodpovězení těchto otázek, nelze jednoznačně odpovědět, zda by byla přímá volba starostů obcí přínosem, nebo ne. Ostatně u nás již jednu přímou volbu máme. Prezident republiky je volen přímo občany a dnes se i někteří zákonodárci, kteří pro přímou volbu hlasovali příznávají, že to byla chyba a již by takto nehlasovali.

13. Jak vnímáte občany obce? Zapojují se do kulturního, sportovního či veřejného života v obci?

Odpověď: Se zapojováním občanů do těchto oblastí naše obec problémy nemá a asi se nijak neliší od většiny jiných obcí v republice. Hlavními hybateli kultury jsou především hasičské spolky v obci. Tyto působí v Paměticích, v Drhovli a v Dubí Hoře. I při pořádání akcí přímo obcí nejsou problémy se zapojením občanů. Obecně to funguje tak, že v každé obci se musí najít jeden až dva tzv. tahouni, kteří vše vymyslí a ostatní ke svému nápadu strhnou. Bohužel těchto nadšenců i v naší obci ubývá.

14. Jaké kulturní, sportovní akce jsou v obci pořádány?

Odpověď: Jedná se především o hasičské plesy, hasičské soutěže, dětské dny, mikulášské nadílky pro děti, vítání občánků obce, setkání rodáků, v Paměticích hasiči pořádají cca. 1x za 10 let Staročeské máje, což je kulturní akce s přesahem nejen naší obce, ale i okresu. Nezapomínáme ani na sport, takže v Drhovli na multifunkčním hřišti pořádáme nohejbalové turnaje a v kulturním sále v Dubí hoře turnaje ve stolním tenisu. Každoročně v září pořádáme i cyklovýlet. Dále je v naší obci umístěn Domov pro seniory Světlo, kde se pořádají také různé kulturní akce, které naše obec podporuje finančně. V rámci zastupitelstva obce máme zřízenou komisi pro kulturu a sport, která funguje velmi dobře.

15. Požadujete nájem u obecních prostorů – hospody, obchody, sály?

Odpověď: Objekty pronajímáme za symbolickou jednu korunu ročně, nájemci si hradí spotřebované energie. Pro nás je důležité, že objekty občané využívají, nemáme snahu na tom zbohatnout. Pokud by obec tyto prostory musela zavřít, dopady na rozpočtové výdaje by byly větší, protože vytápění v zimním období a další provozní náklady bychom museli hradit sami. Zastupitelstvo stanovilo pronájem za tržní cenu jen u kulturního sálu v Dubí Hoře. Jednorázová částka za pronájem sálu je 5 000 Kč. Obyvatelům s trvalým bydlištěm v obci je tato výše stanovena na 2 000 Kč.

16. Jaké plány má obec do budoucna?

Odpověď: V příštím roce nás čeká velká investiční akce, kterou je výstavba nového sběrného dvora. V současné době máme zpracovanou projektovou dokumentaci, čekáme na vydání stavebního povolení a probíhá výběrové řízení na dodavatele stavby. Protože společnost EG.D bude v příštím roce realizovat kompletní kabelizaci NN v Dubí Hoře, z důvodů uložení celého vedení do země musíme i my provést kompletní rekonstrukci veřejného osvětlení. Dále chceme pokračovat v dalších opravách místních komunikací, od Ministerstva pro místní rozvoj máme na příští rok schválenou dotaci na

modernizaci a zateplení budovy obecního úřadu. Tak jako každý rok, plánujeme i další opravy drobných sakrálních staveb v obci. To je to nejdůležitější pro příští rok. V dlouhodobějším horizontu bych rád zahájil v naší obci komplexní pozemkové úpravy, kde se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádají pozemky a zabezpečí se využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro lepší vlastnické hospodaření. To je pro nás velmi důležité, protože dnes nám místní a účelové komunikace mnohde zasahují do soukromých pozemků a pokud obec není vlastníkem pozemků pod komunikacemi, má velmi omezenou možnost ucházet se o dotační prostředky na jejich údržbu a rekonstrukce. Nápadů a plánů do budoucna je hodně, jejich realizace se ale bude odvíjet od finančních možností obce a případných dotačních podpor.

Rozhovor č. 2 – místostarostka Božena Havlíková

Otázky byly zodpovězeny 17. 9. 2021.

1. Co Vás přimělo jít do komunální politiky? Naplnila se Vaše očekávání?

Odpověď: Podílet se na vedení v obci a zapojit se do akcí při jejím zvelebování. Ano, i když ne každá akce nebo záměr měly hladký průběh.

2. Měla jste ambici stát se starostkou?

Odpověď: Nyní již na pozici starostky nepracuji. Po 26 letech zastávám funkci místostarostky.

3. Jak velký je rozdíl mezi prací starostky a místostarostky?

Odpověď: Funkce uvolněné starostky byla zodpovědnější a psychicky náročná. Jako neuvolněná místostarostka se snažím i nadále pro obec pracovat a zastoupit starostu v případě potřeby.

4. Jak dlouho jste členkou Vašeho politického uskupení?

Odpověď: Nejsem členkou žádného politického hnutí.

5. Jak jste sestavovali kandidátní listinu do komunálních voleb?

Odpověď: Kromě ČSSD nejsou v obci žádná politická uskupení. Kandidátní listiny si sestavovali občané v místních částech obce podle zájmu a aktivity občanů.

6. Mají obyvatelé stát se zastupitelem obce?

Odpověď: Moc ne.

7. Jak jste tvořili pořadí na kandidátní listině?

Odpověď: Pořadí na kandidátní listině si určovali navržení kandidáti mezi sebou podle skutečného zájmu pracovat pro obec a její občany.

8. Sestavuje Vaše politické uskupení volební program?

Odpověď: Nezávislí kandidáti volební program nesestavují, ale řídí se místním programem obnovy obce.

9. Ve funkci starostky jste byla dlouhou dobu, na co jste pyšná, co se Vám povedlo?

Odpověď: Jsem ráda za vše, co se v obci podařilo zrealizovat. Potěšilo mě 2. a 3. místo v soutěži Vesnice Jihočeského kraje a získání zelené stuhy za údržbu zeleně. Rovněž čestná uznání za práci místní knihovny.

10. Kdo přichází s návrhy na investiční akce obce?

Odpověď: Plán investičních akcí je součástí Místního programu rozvoje obce a vyplývá z požadavků a potřeb občanů.

11. Jak se přijímají rozhodnutí zastupitelstva? Probíhají před zastupitelstvem debaty o konkrétním problému nebo vše komunikujete přímo na zasedání zastupitelstva?

Odpověď: Podklady pro jednání zastupitelstva obce jsou zasílány členům spolu s pozvánkou. Rozhodnutí pak přijímají po projednání a diskusi přímo na zasedání zastupitelstva obce.

12. Jak obec podporuje místní spolky? A na druhou stranu, pomáhají spolky nějakým způsobem místní samosprávě?

Odpověď: V obci pracují pouze tři Sbory dobrovolných hasičů, které obec podporuje v činnosti i při pořádání kulturních akcí. Spolupráce je dobrá.

13. Byla byste pro přímou volbu starosty? Jaké v tom vidíte výhody/nevýhody?

Odpověď: Přímá volba starosty by byla spravedlivější, protože by odpovídala vůli a přání občanů.

14. Jak vnímáte občany obce? Zapojují se do kulturního, sportovního či veřejného života v obci?

Odpověď: V obci máme vyšší věkový průměr, proto se ti občané zapojují do kulturních a sportovních akcí, které jim vyhovují a jsou jim blízké. Návštěvnost bývá vždy pěkná.

15. Jaké kulturní, sportovní akce jsou v obci pořádány?

Odpověď: Kulturní a sportovní akce v obci pořádá ve většině Kulturní a sportovní výbor obce, který se řídí svým plánem činnosti na jednotlivý rok. Pravidelně se pořádají:

- Cyklovýlety pro celou rodinu
- Nohejbalové turnaje
- Turnaje ve stolním tenisu
- Soutěže na koloběžkách a in-linech
- Setkání seniorů

- Zájezdy na divadelní představení
- Akce SPOZ
 - o Vítání občánků
 - o Zlaté svatby
 - o Gratulace k životními výročí (osobní i rozhlasové)
- Činnost městské lidové knihovny – výpůjčky knih
- Akce pro děti: mikulášské besídky, rybářské závody, oslava dne dětí apod, tyto akce většinou zajišťují SDH spolu s vlastními soutěžemi s finanční podporou obce.

16. Vaše obec má přidělené opatrovance, jak postupujete v takové situaci?

Odpověď: Všichni opatrovanci bydlí v domově pro seniory. Administrativu s nimi spojenou vedu já. Naši opatrovanci se mají dobře, na zámku, kde bydlí, se pořádají každý rok zámecké slavnosti, mají tam kapličky a zaměstnanci se o ně hezky starají.

Rozhovor č. 3 – zastupitel a velitel SDH Pamětice Martin Hermach

Otázky byly zodpovězeny 4. 10. 2021.

1. Co Vás připomnělo jít do komunální politiky? Naplnila se Vaše očekávání?

Odpověď: Chtěl jsem se podílet na rozvoji naší vesnice. Očekávání se naplnila.

2. Jak jste sestavovali kandidátní listinu do komunálních voleb?

Odpověď: Já kandiduji za SNK Pamětice a kandidátku sestavuje starosta. Takže se mě zeptal, kam bych chtěl, a to bylo všechno.

3. Mají obyvatelé zájem stát se zastupitelem obce?

Odpověď: Žádná sláva to není, v zastupitelstvu jsou pořád podobní lidé, žádní mladí se tam nehrnou. Proto pak sestavování kandidátek je těžší.

4. Sestavuje Vaše politické sdružení volební program?

Odpověď: Volební program nesestavujeme, všichni se známe a lidi tuší, jak budeme pracovat, protože většina z nás už v zastupitelstvu byla.

5. Kdo přichází s návrhy na investiční akce obce?

Odpověď: S návrhy přicházíme tak nějak všichni, ale nejvíce asi starosta, on i ví, kdy zažádat o správné dotace. Ale nápady vycházejí od nás všech, někdy i od občanů obce.

6. Jak se přijímají rozhodnutí zastupitelstva? Probíhají před zastupitelstvem debaty o konkrétním problému nebo vše komunikujete přímo na zasedání zastupitelstva?

Starosta nám vždy včas dopředu pošle, co se bude na zastupitelstvu probírat a když to potřebuji více objasnit, tak mu nejčastěji volám, potom se také stane, že se někde i s ostatními potkáme a trochu si o tom popovídáme.

7. Vy jste velitelem Sboru dobrovolných hasičů Pamětice, jak dlouho jste členem a velitelem?

Odpověď: Členem jsem, co si pamatuji, od malička a velitelem jsem sedm let, poté co se náš velitel stal starostou, tak jsem jeho funkci převzal.

8. O co se jako velitel SDH staráte?

Odpověď: Tak nějak o všechno, ale jsme fajn parta a pomáháme si. Ale starám se o hasičárnu, zařizují účast na okrskových soutěžích, kterých se s našim týmem mužů účastníme, máme také tým dětí, který s ostatními chlapi trénujeme a když je možnost, tak je vozíme s sebou na soutěže. A taky jako celý sbor se staráme o organizování akcí v Paměticích.

9. Jak obec podporuje místní spolky? A na druhou stranu, pomáhají spolky nějakým způsobem místní samosprávě?

Odpověď: Obec nás podporuje. Nemusíme platit za pronájem žádných prostor a když je možnost, tak nám pomáhá i po finanční stránce.

10. Byl byste pro přímou volbu starosty? Jaké v tom vidíte výhody/nevýhody?

Odpověď: Upřímně na to nedokážu úplně odpovědět, ale myslím, že momentálně, alespoň v naší obci, to funguje slušně. Všichni se navzájem respektujeme a nevznikají žádné velké konflikty.

11. Jak vnímáte občany obce? Zapojují se do kulturního, sportovního či veřejného života v obci?

Odpověď: Jasně, že jo. Spoustu akcí je zaměřeno i pro děti, a to máme vždy plno. Asi je to i tím, že jak máme spousta částí v obci, tak se ostatní obyvatelé sjíždějí na zrovna pořádanou akci a účast je vždycky velká.

12. Jaké kulturní, sportovní akce jsou v obci pořádány?

Odpověď: Už jsem se zmiňoval o hasičských okrskových soutěžích, které vždycky mají velkou účast i z od sborů z okolních vesnic. Potom se konají nohejbalové a pingpongové turnaje. Závody na kolečkových bruslích a koloběžkách. To je k tomu sportu asi vše. Ještě jsem zapomněl na cyklistický výlet, který je super, že má tři trasy s různou náročností, takže se můžou zúčastnit všechny věkové kategorie. Z kulturních akcí pořádáme stavění májky každý rok, chodíme s pomlázkou o Velikonocích, v létě máme pouť, každé dva roky jsou rodáci. Ty tedy teď nebyli kvůli covidu, ale snad příští rok už to vyjde. A zhruba jednou za deset let pořádáme Staročeské máje. To je velká akce, kdy 32 lidí, obyvatelů obce, nebo jejich blízcí, tancují Staročeskou besedu. Chodí se s kapelou po vesnici, tři holky mají tzv. máječek, jí se, pije se, tančí se.

13. Mají občané zájem se stát členem dobrovolných hasičů?

Odpověď: Členství se většinou automaticky přenáší na děti. Pokud rodič je členem, tak když je dítěti třeba kolem pěti let, tak mu zaplatí členství. Pak už je na dětech, jestli i v dospělosti zůstanou členy nebo ne. Zároveň jsou aktivní členové, kteří se zúčastňují a pomáhají na různých akcích a potom jsou členové, kteří platí jednou ročně příspěvek do kasy a zúčastní se výroční schůze.

14. Jaké plány má obec do budoucna?

Odpověď: Bude se stavět nový sběrný dvůr, to je super zpráva, protože do teď jsme vždy měli jen dvakrát do roka přistavěné kontejnery a museli jsme si vše strádat na dvoře. Určitě se budou opravovat další části silnice. A bude probíhat zateplení obecního úřadu, který už si to také zaslouží. Je toho ještě hodně, ale na vše si takhle rychle nevzpomenou.

Příloha č. 3

Tabulka 8 Kandidátní strany 1994 – 2018

Rok	Strana	Počet kandidátů	Počet mandátů
1994	Hnutí zemědělců	7	3
	Nezávislí kandidáti	1	1
	Sdružení nezávislých kandidátů	13	6
	Křesťanskodemokratický strana	10	3
1998	Sdružení nezávislých kandidátů	8	2
	Sdružení nezávislých kandidátů – Dubí Hora	8	1
	ČSSD	9	1
	Sdružení ČSNN, NK	10	1
	Sdružení nezávislých kandidátů – Pamětice	8	1
	Sdružení nezávislých kandidátů – Drhovle	9	3
	KDU – ČSL	10	2
	2002	SNK – Chlaponice	9
SNK – Mlaka		9	1
SNK – Pamětice		9	1
SNK – Dubí Hora		9	2
KDU – ČSL		5	0
Sdružení nezávislých		9	3
ČSSD		9	1
2006	SNK Dubí Hora	9	2
	Nezávislí – za živ. Pr. A pros.ob	5	0
	SNK Mladotice	9	2
	SNK Drhovle	9	1

	SNK Pamětice	9	1
	ČSSD	7	1
	SNK Chlaponice	9	2
2010	SNK Chlaponice, Mladotice	9	1
	SNK Mlaka	9	1
	SNK Drhovle	9	2
	SNK Dubí Hora	9	2
	ČSSD	9	2
	SNK Pamětice	9	1
2014	ČSSD	9	2
	SNK Mlaka	9	1
	SNK Brloh	9	0
	SNK Dubí Hora	9	2
	SNK Chlaponice	9	1
	SNK Pamětice	9	1
	SNK Drhovle	9	2
2018	SNK Drhovle	9	2
	SNK Pamětice	9	3
	SNK Dubí Hora	9	2
	SNK Mlaka	9	1
	SNK Chlaponice	4	0
	ČSSD	7	1

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ